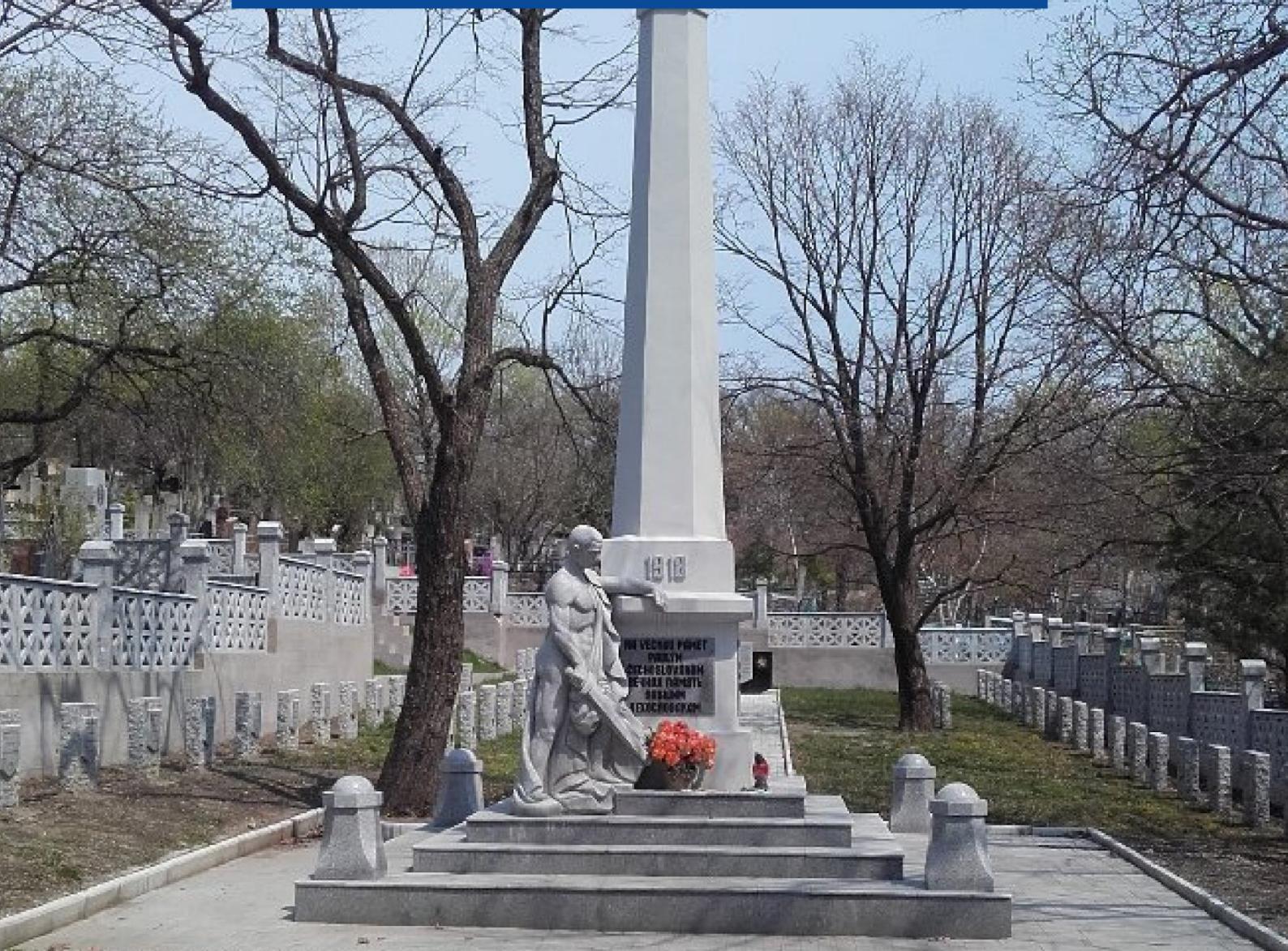

MINISTERSTVO OBRANY ČR
ODBOR PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY
A VÁLEČNÉ HROBY

PÉČE O VÁLEČNÉ HROBY
V ČESKÉ REPUBLICE A ZAHRANIČÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2022

Slovo ministryně obrany **2**

Slovo ředitele odboru pro válečné veterány a válečné hroby **3**

Úvodní slovo **4**

Přehled klíčových okamžiků v roce 2022 **5**

- *Ukrajina: pietní akt bitvy u Zborova a jednání v Kyjevě* **5**
- *Nizozemsko: pietní pohřbení českých letců RAF v Bergen op Zoom* **5**
- *Velká Británie: připomínka 80. výročí operace Anthropoid v Arisaigu* **5**

Zásady péče o válečné hroby a pietní místa **6**

Organizační struktura odboru v roce 2022 a agenda **8**

- *Mezinárodní smlouvy* **8**
- *Počty válečných hrobů na území České republiky* **9**
- *Další webové nástroje* **10**

Počty evidovaných válečných hrobů k 31. 12. 2022 **11**

Výkon státní správy Ministerstvem obrany **13**

Péče o válečné hroby na území České republiky **14**

- *Správní řízení související s péčí o válečné hroby* **14**
- *Žádosti o vydání souhlasu ministerstva a provedením jiné změny válečného hrobu* **14**
- *Žádost o zařazení pietního místa do seznamu válečných hrobů* **16**
- *Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu* **16**
- *Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu* **18**
- *Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu* **19**

Kontrolní činnost **20**

Péče o české válečné hroby v zahraničí **22**

- *Situace na Ukrajině* **23**
- *Situace v Nizozemsku* **24**
- *Situace ve Velké Británii* **25**
- *Situace na Slovensku* **26**
- *Situace ve Francii* **29**
- *Situace v Polsku, Slovinsku a Chorvatsku* **31**

Jednání k obnově českých válečných hrobů v zahraničí **33**

- *Ukrajina* **33**
- *Slovensko* **34**
- *Polsko* **34**
- *Itálie* **35**
- *Kyrgyzstán* **37**

Dotace **38**

- *Nastavení programu* **39**
- *Výsledky III. výzvy podání žádostí* **40**

Přehled poskytnutých a skutečně čerpaných finančních prostředků přidělených žadatelům v roce 2022 **41**

Ocenění za péči o válečné hroby **46**

Ocenění pro obce v Královéhradeckém kraji **47**

Ocenění u příležitosti 156. výročí bitvy u Hradce Králové **48**

Výhled do roku 2023 **49**

Přehled spolupracovníků k 31. 12. 2022 (KÚ, OÚ ORP) **50**

Poděkování **61**

Kontakty **61**

OBSAH

SLOVO MINISTRYNĚ OBRANY

Náš národ má bohatou historii a může se pyšnit velkou řadou hrdinů, kterým vděčíme za naši samostatnost a svobodu. Jejich hrdinství připomínají tisícovky válečných hrobů u nás doma i po celém světě.

Jak tato pietní místa vypadají, vypovídá nejen o naší úctě k předkům a k tradicím, ale také o našem postoji k základním lidským hodnotám. Bohužel v minulosti jsme byli svědky pošlapávání lidské důstojnosti, ale i lhostejného a neuticivého přístupu k místům připomínajícím padlé vojáky, a to i z ideologických či politických důvodů.

Totalitní režimy 20. století, zničily životy miliónu lidí a jejich snahou bylo i vymazat pouhou vzpomínu na ně ze společenské paměti.

Naštěstí s pádem komunistické totality jsme se navrátili do kulturní západní civilizace, kde je úcta k pietním místům bez rozdílu hluboce zakořeněná.

Jsem ráda, že se naše země opět začala o válečné hroby řádně starat. Za to moc děkuji mým kolegům z Ministerstva obrany ČR, zástupcům samospráv i všem ostatním, kdo se na péči o válečné hroby podílejí.

Tato výroční zpráva ukazuje, jak k tomuto morálnímu závazku, od mého nastupu do funkce, přistupujeme. Mohu Vám s potěšením říci, že se máme čím pochlubit.

Nadále pokračujeme v evidenci nových válečných hrobů na našem území i v zahraničí a rozvíjíme naši činnost v oblasti péče o válečné hroby.

Jednou z těchto zemí je i Ukrajina, která je velmi silně spjata s naší novodobou vojenskou historií. Navzdory ruské agresi jsme dokončili rekonstrukci válečného hrobu ve Starém Martynivě a zároveň jsme připravili komplexní rekonstrukci památníku v Sokolovu.

Tím ovšem nekončíme a mohu jednoznačně slíbit, že i v následujících letech uděláme vše pro to, abychom uchovali řádnou a důstojnou památku nejen na naše vlastence, ale také na všechny ostatní padlé ve válečných konfliktech. Tito lidé si to zaslouží, neboť bez jejich obětí bychom zde dnes nežili ve svobodě, bezpečí a míru."

**Mgr. Jana Černochová
ministryně obrany ČR**

SLOVO ŘEDITELE ODBORU

Odbor pro válečné veterány a válečné hroby prochází v současnosti zásadní reorganizací, díky níž chceme splnit náš čestný dluh jak vůči naším novodobým válečným veteránům, tak vůči válečným hrobům. Zároveň nás tato reorganizace posouvá do 21. století.

Důkazem toho je i tato výroční zpráva, která je vůbec první výroční zprávou Ministerstva obrany ČR o válečných hrobech v jeho gesci. V této zprávě za rok 2022 se můžete dočíst, čím se náš odbor v této oblasti zabývá, jeho činností v České republice i v zahraničí, o organizaci naší práce a o lidech, kteří jsou jeho součástí.

Jsem hluboce přesvědčen, že stojíme na prahu významných změn v péči o válečné hroby. Nově vznikající oddělení pro válečné hroby by mělo mít vedoucí postavení na poli paměťové politiky ve vzpomínkové kultuře na naše padlé, ať jsou kdekoliv.

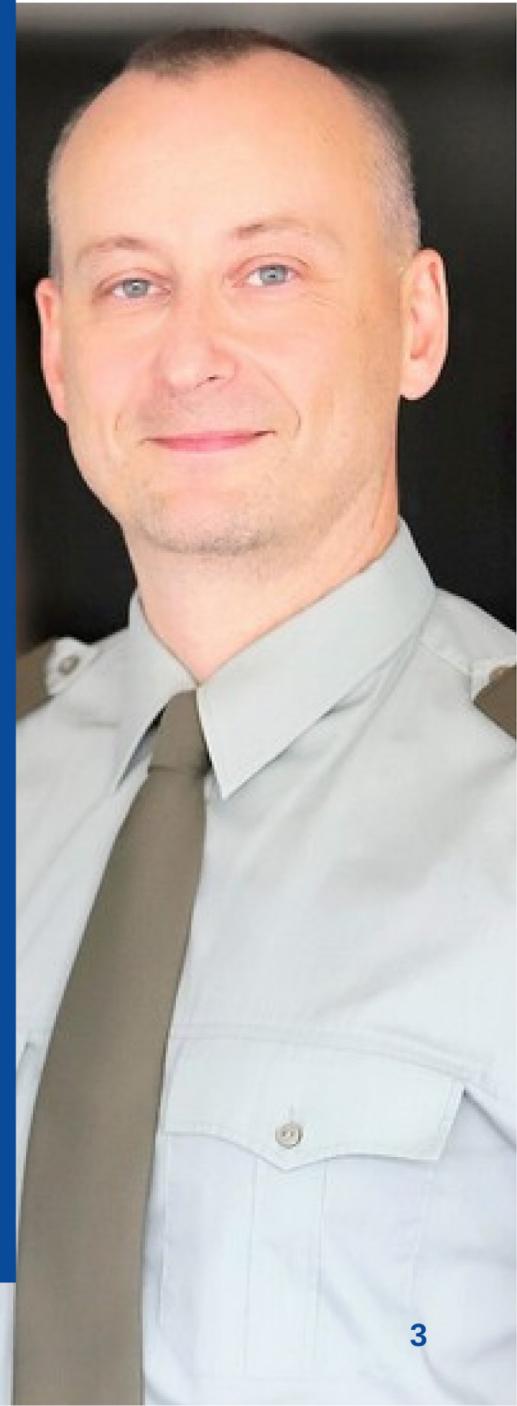
Současné nové technologie, mobilní aplikace a digitalizace nám obecně mohou umožnit vyprávět příběhy z různých konfliktů a nechají tak promluvit naše padlé oživením „kamenů“ našich válečných hrobů a památníků.

Mým přáním je, abychom dohledali v nejbližší možné budoucnosti veškeré ostatky našich padlých a poskytli jim důstojné místo posledního odpočinku. Těchto ostatků je stále neodhaleno několik tisíc, a to zejména v zahraničí. Vytváří to obrovský historický dluh k dokončení mnoha rodinných lidských příběhů, ale také dluh ve vztahu k vlastní vojenské tradici i historii.

S pomocí nových technologií, aplikací, QR kódů, edukativních videí a stories na sociálních sítích chceme také přiblížit široké veřejnosti především lidské osudy. Paralelně s tímto záměrem provádíme a budeme provádět revizi stavu našich válečných hrobů a zlepšovat funkci a činnost centrální evidence válečných hrobů jejíž rozšíření nás opět posune do další informační dimenze.

V péči o válečné hroby proto mějme vždy na zřeteli nejprve lidské osudy, a až poté kameny, které dotváří místo posledního odpočinku těch, kteří se již nikdy nemohli vrátit domů.

**plk. Ing. Robert Speychal
ředitel odboru**

ÚVODNÍ SLOVO

Cílem této zprávy je upozornit na klíčové aktivity odboru a ukázat, jak plníme náš závazek stanovený zákonem č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, jímž přispíváme v uchování památky těch, co zahynuli v důsledku aktivní činnosti ve vojenské operaci, válečného zajetí, účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války.

Tato zpráva poskytuje pohled na rozsah a dopad práce, kterou vykonáváme a zároveň uvádí i naše spolupracovníky a partnery, kteří jsou nám v našem poslání a úsilí nápomocni jak doma, tak v zahraničí. Zprávu členíme do několika kapitol, v nichž shrnujeme rozsah, pokrok a výsledky v segmentech námi řešené agendy. V loňském roce jsme tedy věnovali značnou pozornost obnově válečných hrobů Čechů, Moravanů a Slezanů, kteří položili své životy v bojích proti maďarským bolševikům v letech 1918-1919, udíleli jsme pamětní Plakety péče o válečné hroby jednotlivcům i institucím, vedli správní řízení, řádně spravovali centrální evidenci válečných hřbitovů, připravovali a vyhodnocovali dotační programy a prováděli kontrolní činnost našich spolupracovníků v jednotlivých krajích České republiky.

Rok 2022 byl vskutku nabitý událostmi, setkáními a pracovními jednáními. Přinesl s sebou však i mnoho nových a nečekaných situací. Díky nim je naše práce pestrá a proměnlivá. Každoročně se tak dějí klíčové okamžiky, které v jistém smyslu korunují naše vytrvalé úsilí v řádném výkonu státní správy v oblasti pro válečné hroby a které chceme touto zprávou, alespoň telegraficky, připomenout.

Pozastavme se tedy hned v úvodu u přehledu klíčových událostí roku 2022 na Ukrajině, Nizozemsku a Velké Británii.

POMNÍK VĚNOVANÝ PAMÁTCE DŮSTOJNÍKŮ GENERÁLNÍHO ŠTÁBU, ABSOLVENTŮ VYSOKÉ ŠKOLY VÁLEČNÉ, KTEŘÍ POLOŽILI SVÉ ŽIVOTY V LETECH 1939-1945, V PRAZE

PŘEHLED KLÍČOVÝCH OKAMŽIKŮ

Ukrajina: pietní akt bitvy u Zborova a jednání v Kyjevě

Ruská agrese proti Ukrajině zapříčinila další pozastavení a utlumení většiny projektů obnovy českých válečných hrobů v této válkou těžce zkoušené zemi. Přesto se ministryně obrany Jana Černochová v červenci zúčastnila pietního aktu u mohyly československých legionářů padlých v bitvě u Zborova před 105 lety v Kalynivce ve zborovském okrese. O důležitosti pomníkové diplomacie svědčí i to, že ministryně obrany v rámci zasedání Vlády ČR v Kyjevě na konci října loňského roku projednala se svým ukrajinským protějškem i agendu obnovy českých válečných hrobů na Ukrajině.

Nizozemsko: pietní pohřbení českých letců RAF v Bergen op Zoom

V červnu loňského roku jsme završili několikaleté úsilí spojené s vyproštěním, identifikací a pohřbením ostatků pěti členů české posádky bombardéru RAF Wellington T2990 sestřeleného v červnu 1941 nad nizozemským pobřežím. Ostatky padlých při pietním pohřbu v Bergen op Zoom společně s jejich potomky uctila ministryně obrany.

Velká Británie: připomínka 80. výročí operace Anthropoid v Arisaigu

V souvislosti s 80. výročím operace Anthropoid se ministryně obrany v srpnu zúčastnila pietního aktu u válečného hrobu československých parašutistů ve skotském Arisaigu.

ZÁSADY PÉČE O VÁLEČNÉ HROBY A PIETNÍ MÍSTA

S válečnými hroby, němými svědky naší bohaté historie, se můžeme běžně setkávat při procházkách obcemi či krajinou a narazíme na ně i na některých hřbitovech. Tyto pomníky nebo hroby s ostatky padlých vojáků, válečných zajatců nebo odbojářů jsou součástí našeho běžného života. Jejich existenci mnohdy ani nevnímáme. Při letemém pohledu se může zdát, že stojí mimo běžnou pozornost veřejnosti a že ze své tiché osamělosti vystupují pouze ve významných dnech, kdy se u nich scházejí různé delegace. Někdo z přítomných řekne pář slov, společně položí přinesený věnec nebo květinu, chvíli postojí a jdou dál.

Ale to je jenom zdání. Při pozornějším pohledu si můžeme všimnout, že válečné hroby nenavštěvují jen oficiální delegace. U některých z nich se tu a tam objeví kytička nebo svíčka, většina z nich je čistá a jejich okolí je upravené. Někdo se o ně stará a jistě k tomu má nějaký důvod. Může jím být jméno na pomníku, smysl pro řád a pořádek nebo vědomí významu válečných hrobů pro uchování naší kolektivní historické paměti. Jak vidíme, důvodů může být nepřeberné množství a každý z nich je stejně dobrý.

Pravda, neplatí to bohužel o všech válečných hrobech. Zcela odlišná situace nastává v místech, kde žijí lidé bez historické paměti, v místech, kde bylo původní obyvatelstvo z různých důvodů nahrazeno novými kolonisty nebo v místech, která zůstala po dlouhou dobu neobydlená, v obcích, ve kterých je péče o vlastní historii popelkou, anebo v obcích, kde je péče o veřejný prostor lidem obecně lhostejný. V takových netečných místech bohužel stojí válečné hroby mimo pozornost veřejnosti a jejich stav bývá neutěšený.

Zásady péče o válečné hroby jsou vymezeny zákonem č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o VH“). Zákon, jenž nabyl účinnosti dne 1. 7. 2004, se stal významným systémovým milníkem v realizaci fyzické péče o válečné hroby. Významnou měrou přispěl ke zlepšení povědomí veřejnosti o existenci válečných hrobů a uvědomění si jejich historického významu. V neposlední řadě přispěl i ke zlepšení fyzického stavu válečných hrobů.

Všechny válečné hroby mají před zákonem o VH rovné postavení a z hlediska péče o ně je nedělíme na „naše“ a na „cizí“, stejně jako „nekádrujeme“ padlé. Na všechny padlé hledíme jako na oběti hrůz válek. Neposuzujme je podle jejich národnosti, barvy uniformy ani podle jejich přesvědčení. Ne vždy je to jednoduché, protože vojáci, kteří jsou pohřbeni na našich hřbitovech (v mnoha případech i mimo hřbitovy) nebo jsou připomínáni na pietních místech, žili a bojovali v různých historických obdobích a politických souvislostech. Čím je toto období časově vzdálenější a související válečné hroby jsou starší, tím méně emocí je doprovází.

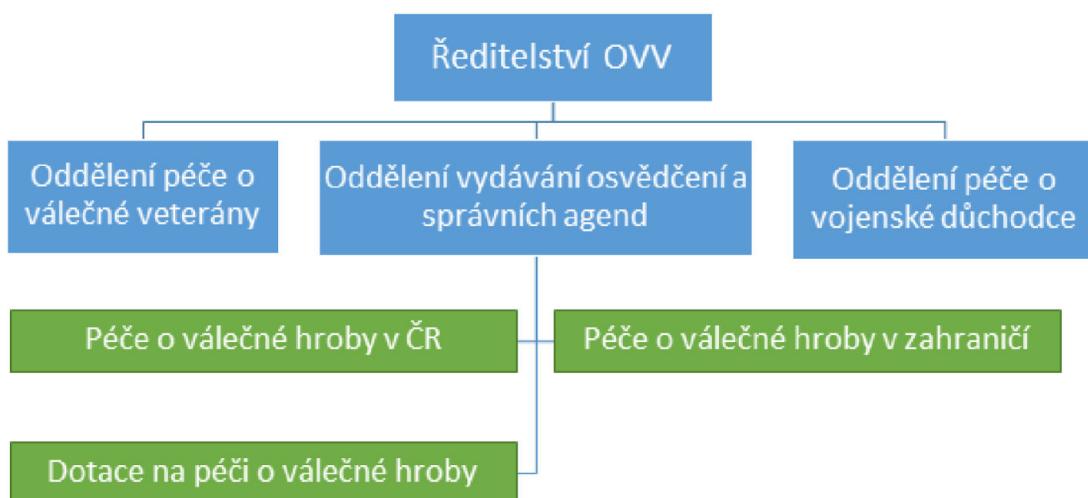
Péče o hroby z napoleonských či prusko-rakouských válek dávno žádné negativní emoce nevyvolávají. Mnohdy ani historici nejsou schopni zodpovědět, která z bojujících stran vzhledem k nám byla tzv. přátelská a která byla nepřátelská. Téměř nikdo se již u válečných hrobů z 1. světové války nepozastavuje nad skutečností, že hroby na hřbitovech a pomníky v našich obcích připomínají padlé vojáky, kteří bojovali jak za Rakousko-Uhersko, tak proti němu. Mnohdy je na jednom památníku připomenuta památka rakousko-uherských vojáků i československých legionářů, kteří bojovali proti rakousko-uherským vojákům, a nikoho to nepobuřuje. Naproti tomu v otázce péče o některé válečné hroby z období druhé světové války se stále ještě názory části lidí i organizací rozcházejí.

Mrtvý voják nepřátelské strany není nepřítel. Přestal jím být ve chvíli, kdy padl a zaplatil službě své zemi tu nejvyšší cenu – životem. Padlý voják byl především člověkem, který pocházel z nějaké rodiny a po kterém zůstali jeho blízci a přátelé. Pokud by nepadl ve válce, pravděpodobně by dožil svůj život v kruhu příbuzných, měl by hrob ve své obci a jeho příbuzní by se mohli o jeho památku postarat. Pokud však padl ve válce a zemřel vzdálen domovu, pak péči o jeho hrob musí převzít někdo jiný.

Česká republika se jako civilizovaný stát zavázala, že bude pečovat o všechny válečné hroby bez ohledu na to, zda se jedná o hroby našich nebo spojeneckých vojáků či zda se jedná o hroby vojáků, kteří bojovali proti naší zemi. Proto ke všem válečným hrobům a pietním místům přistupujme stejně.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ODBORU A AGENDA

Organizační útvar Ministerstva obrany (dále jen „ministerstvo“), současný odbor pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany (dále jen „odbor“), vykonává rovněž státní správu v oblasti péče o válečné hroby (dále jen „VH“). Odbor v roce 2022 před svou reorganizací, zahájenou dne 1. 1. 2023, původně nesl název „odbor pro válečné veterány Ministerstva obrany“ a byl organizován do tří samostatných oddělení. Oblasti péče o VH v České republice a v zahraničí společně s oblastí dotací na péči o VH organizačně spadaly pod oddělení vydávání osvědčení a správních agend, kde zůstávají organizačně začleněny nadále v roce 2023. Vzhledem k charakteru výroční zprávy pro přehlednost uvádíme organigram odboru platný pro rok 2022 před jeho reorganizací.

ORGANIGRAM STRUKTURY ODBORU PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY A VÁLEČNÉ HROBY V ROCE 2022

Mezinárodní smlouvy

Pro řádné naplňování agendy koordinace péče o VH doma a v zahraničí se ministerstvo při výkonu této činnosti rovněž řídí mezinárodními smlouvami. Níže poskytujeme výčet států, s nimiž Česká republika uzavřela smlouvy a dohody včetně právních aktů české provenience:

- Ženevská úmluva (65/1954 Sb., 168/1991 Sb.),
- Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Spojeného království a Severního Irska o vzájemném udržování válečných hrobů (1949),
- Státní smlouva o obnovení nezávislého a demokratického Rakouska (39/1956 Sb.),
- Smlouva mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Spolkovou republikou Německo o dobrém sousedství a přátelské spolupráci (521/1992 Sb.).

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vzájemném udržování válečných hrobů (251/1999 Sb.),
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o válečných hrobech (121/2003 Sb. m. s.),
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Republiky Slovinsko o péči o válečné hroby (95/2005 Sb. m. s.),
- Dohoda mezi vládou České republiky a Kabinetem ministrů Ukrajiny o válečných hrobech (47/2017 Sb. m. s.),
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o válečných hrobech (48/2015 Sb. m. s.).
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Srbské republiky o ochraně válečných hrobů a vojenských pietních míst (56/2017 Sb. m. s.).

Péče o válečné hroby je řešena také v usnesení vlády ze dne:

- 5. 5. 1999 č. 427 o zabezpečení péče o válečné hroby v České republice a v zahraničí,
- 6. 12. 1999 č. 1292 o Pravidlech pro poskytování a čerpání účelových dotací ze státního rozpočtu na zabezpečení péče o válečné hroby v České republice a finančních darů do zahraničí.

Počty válečných hrobů na území České republiky

Na území České republiky bylo ke dni 31. 12. 2022 evidováno 37 984 VH, z toho počtu bylo 23 726 hrobů s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války (dále jen „padlých“) a 14 258 pietních míst (dále jen „PM“), která památku padlých připomínají.

VH jsou evidovány prostřednictvím webové aplikace Centrální evidence válečných hrobů (dále jen „CEVH“). Do CEVH bylo uživateli obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále „ORP“) zahrnuto dalších 1 803 objektů, které nejsou VH. Jedná se o hroby, pomníky pamětní desky a podobně, které ustanovení zákona o VH nenaplňují, ale svým charakterem, určením nebo obsahem jsou VH blízké a přispívají k zachování vojenské historie. Jedná se například o pomníky a pamětní desky připomínající osoby, které se aktivně zapojily do ozbrojeného boje nebo odboje za svobodu Československa, ale v důsledku této činnosti nezahynuly nebo připomínají oběti holokaustu, místa působení partyzánských štábů, osvobození obcí, setkání armád a podobně.

POMNÍK JEZDECKÉ SRÁŽKY U STŘEZETIC

Prohlížení • Editace • CEVH v zahraničí • Opravy VH • Číselníky • Databáze padlých • Číselníky padlých • Knihovna • Požadavky na kontrolu dat • Uživatelé •

Úvodní stránka

+ Vytvořit nové upozornění

VH v mobilním telefonu 5. 11. 2021 18:23:56 (Vetrák Irmich)

Návod na vytvoření vlastní mapy v válečných hrobech pro použití v mobilním telefonu byl ze stránek <https://www.valecnehroby.army.cz/mobilni-aplikace> přesunut do knihovny [odkaz](#). Již vytvořené mapy VH po jednotlivých krajích zůstaly na uvedené stránce zachovány. Pomocí tohoto návodu je možné vytvořit si mapu s VH za kraj, ORP nebo podle jiného výběru. Vytvoření mapy je možné dále sdílet s jinými uživateli mobilních telefonů se systémem Android.

Kontroly výkonu přenesené působnosti 22. 7. 2021 8:55:40 (Vetrák Irmich)

Od září 2021 byly obnoveny kontroly výkonu přenesené působnosti, při kterých je kontrolována i úplnost evidence válečných hrobů. Důraz je položen především na odstranění nedostatků zjištěných při minulé kontrole.

Provedeno: Ústecký, Přeštický, Moravskoslezský, Jihomoravský, Slezský, Olomoucký, Jihočeský, Královéhradecký, Zlínský, Karlovarský, Praha, Liberecký, Pardubický, Vysočina. Mezi kontrolami byla časová prodeje minimálně 3 roky. [Přehled nedostatků v CEVH: zjištěních při minulé kontrole](#).

Přílohy: [Pardubický_KU.docx](#) [Kralovéhradecký_KU.docx](#) [Slezský_KU.docx](#) [Ústecký_KU.docx](#) [Liberecký_KU.docx](#) [Olomoucký_KU.docx](#) [Vysočina_KU.docx](#) [Jihočeský_KU.docx](#) [Praha_KU.docx](#) [Karlovarský_KU.docx](#) [Zlinsky_KU.docx](#) [Jihomoravský_KU.docx](#) [Moravskoslezský_KU.docx](#) [Přeštický_KU.docx](#)

Webová programová aplikace Centrální evidence válečných hrobů

Celkem bylo k 31. 12. 2022 v CEVH uloženo 39 787 záznamů.

Válečné hroby – seznam

Akce	Ident. čís.	P. ev.	Kraj	ORP	Obec	Kat. úz.	Č. parc.	Ulice / č.p.	Událost	Charakter
	CZE4205-57140	ev číslo hrobu 6788N	Ústecký	Litoměřice	Třebušín	Třebušín	237/2	hřbitov	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6103-57137		Vysoká	Humpolec	Kejžlice	Kejžlice	127/50	vpravo u kapličky na návsi	2. světová válka	Petřní město - objekt
	CZE3202-57136		Přeštický	Domažlice	Nevolice	Nevolice	450/15	na návsi	1. světová válka	Petřní město - ostatní
	CZE4205-57135	ev č. 7688N	Ústecký	Litoměřice	Třebušín	Třebušín	237/2	hřbitov	1. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE7202-57134		Zlín	Holešov	Kurovice	Kurovice	200		2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6000-57133	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha 8	Libeň	Libeň	3982/1	neh ulic Nad Novou Líší 11327 x Davídkova	2. světová válka	Petřní město - objekt
	CZE3116-57132		Moravskoslezský	Odry	Mankovice	i.ú. Mankovice	421	U domu čp. 176	2. světová válka	2. světová válka
	CZE3108-57131		Jihočeský	Písek	Albrechtice nad Vltavou	Chřenovice	781/11	náves - prostranství před zámkem	2. světová válka	Petřní město - deska
	CZE4212-57130	113	Ústecký	Rumburk	Štukov	Království	493/3	v areálu Křížové cesty v Království	1. světová válka	Petřní město - objekt
	CZE6012-57126	63	Jihomoravský	Moravský Krumlov	Kadov	Kadov	231/2		2. světová válka	Petřní město - objekt
	CZE6008-57124	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57123	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57122	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57121	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57120	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57119	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (horní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57117	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (spodní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57115	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (spodní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57114	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (spodní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky
	CZE6008-57113	Hlavní město Praha	Praha 8	Praha-Dolní Chabry	Dolní Chabry	Dolní Chabry	344	Pod Zámečkem (spodní část hřbitova)	2. světová válka	Válečný hrob s ostatky

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ... + 20 záznamů na stránku 1 - 20 z 39788 celkem

Stav Centrální evidence válečných hrobů k 31. 12. 2022

Další webové nástroje:

K vedení evidence VH, poskytnutí servisu vlastníkům VH a odpovědným pracovníkům státní správy na stupních krajský úřad (dále jen „KÚ“) a ORP a zároveň k popularizaci péče o VH široké veřejnosti ministerstvo provozuje tyto webové stránky:

- <https://cevh.army.cz> aplikační programové vybavení centrální evidence VH (CEVH) slouží k vedení evidence VH a přístupné pouze zaregistrovaným uživatelům,
- <https://valecnehroby.army.cz> poskytuje veřejnosti základní servis o problematice VH včetně všech potřebných informací k čerpání dotací,
- <https://evidencevh.army.cz/Evidence/hledani-hrobu-v-cr> umožňuje veřejnosti nahlížet do evidence VH.

POČTY EVIDOVANÝCH VÁLEČNÝCH HROBŮ

K 31. 12. 2022

Kraj	VH s ostatky	Pietní místa	Celkem válečných hrobů	Roční evidenční přírůstek	Evidovaný objekt není VH	Evidovaný objekt VH v %	Celkem evidenčních záznamů	Podíl kraje na celkovém počtu evidenčních záznamů v %	Počet ORP v kraji	Průměrný počet evidenčních záznamů v ORP kraje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hlavní město Praha	4 462	1 446	5 908	106	131	2,22	6 039	15,18	22	275
Jihočeský	615	1 061	1 676	10	43	2,57	1 719	4,32	17	101
Jihomoravský	9 160	1 409	10 569	2	312	2,95	10 881	27,35	21	518
Karlovarský	1 608	220	1 828	6	16	0,88	1 844	4,63	7	263
Královéhradecký	950	1 232	2 182	14	165	7,56	2 347	5,90	15	156
Liberecký	339	469	808	164	59	7,30	867	2,18	10	87
Moravskoslezský	439	1 042	1 481	-33	225	15,19	1 706	4,29	22	78
Olomoucký	2 124	865	2 989	2	124	4,15	3 113	7,82	13	239
Pardubický	612	817	1 429	4	71	4,97	1 500	3,77	15	100
Plzeňský	591	916	1 507	4	140	9,29	1 647	4,14	15	110
Středočeský	797	2 186	2 983	17	240	8,05	3 233	8,10	26	124
Ústecký	419	734	1 153	86	97	8,41	1 250	3,14	16	78
Vysočina	1 055	1 080	2 135	225	92	4,31	2 227	5,60	15	148
Zlínský	555	781	1 336	4	88	6,59	1 424	3,58	13	110
Celkem v ČR	23 726	14 258	37 984	611	1 803	4,75	38 787	100,00	227	175

ORP – Obecní úřad obce s rozšířenou působností je základním stupněm pro vedení evidence

VH, které se nacházejí na jeho správním území.

Komentář k tabulce:

- Oproti minulému roku došlo k nárůstu evidenčních počtů VH o 611 (sloupec číslo 5) z původních 37 373 na 37 984 VH.
- Údaj o nárůstu evidenčního počtu VH zkresluje fakt, že do CEVH správci zanášejí i objekty, které nejsou VH dle zákona o VH. Celkem se jedná o 1 803 takových objektů (sloupec číslo 6), což je 4,75 % všech záznamů v CEVH. Tyto záznamy označujeme textem „Tento objekt není válečným hrobem podle § 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech“.
- Z porovnání procentního zastoupení objektů, které nejsou VH, (viz sloupec číslo 7) v evidenci jednotlivých krajů, zaznamenáváme neúměrné množství takových objektů (15,19 %) v Moravskoslezském kraji. V tomto kraji, jako jediném, došlo zároveň k poklesu počtu evidovaných VH o 33 (sloupec číslo 5). Je tedy pravděpodobné, že v tomto směru jsou v evidenci VH Moravskoslezského kraje chyby a jsou takto nesprávně označeny i některé VH.
- Nejvíce VH evidujeme v Jihomoravském kraji a v hlavním městě Praze (sloupce číslo 8 a 9). V Jihomoravském kraji evidujeme více jak čtvrtinu (27,35 %) z celkového počtu evidovaných VH.
- Naprostá většina z 10 881 záznamů v Jihomoravském kraji připadá na ORP Brno, které má v evidenci VH celkem 9 155 záznamů (údaj nelze vyčíst z tabulky). Na ostatních 20 ORP Jihomoravského kraje evidujeme 1 726 záznamů (v průměru připadne na každé ORP Jihomoravského kraje 86 záznamů). Evidenci všech VH, které se nacházejí na správním území ORP Brno, vede pouze jeden pracovník oddělení krizového řízení. Tento pracovník byl po zavedení protiepidemických opatření pověřen vyřizováním ve správním řízení všech stížností podaných na Magistrát města Brna v souvislosti s omezeními v rámci COVID-19. V roce 2022 tak s evidencí VH vůbec nepracoval.
- Koordinace péče o VH v rámci kraje klade na příslušné pracovníky KÚ nestejně nároky. Nejsložitější situace je ve Středočeském a Moravskoslezském kraji a dále v Praze, na jejichž správním území se nachází nejvíce ORP (sloupec číslo 10).
- Evidence VH vedou příslušní pracovníci na 227 ORP a 14 KÚ.

PAMÁTNÍK NA HŘBITOVĚ V NOVÉM BOHUMÍNĚ, PAMÁTCE PADLÝM V 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY MINISTERSTVEM OBRANY

Péči o VH ministerstvo obecně realizuje v souladu se zákonem o VH a vykonává státní správu v rozsahu:

- v případě pochybností rozhoduje o tom, co je VH,
- koordinuje péči o VH jak v České republice, tak v zahraničí,
- vede CEVH,
- poskytuje dotace podle zvláštního právního předpisu na péči o VH jeho vlastníku, a pokud není znám, tak vlastníku nemovitosti, na které je VH umístěn,
- poskytuj rovněž náhradu vlastníku nemovitosti za omezení užívání nemovitosti a hradí výdaje za odkoupení nemovitosti nebo její části.

PÉČE O VÁLEČNÉ HROBY NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Správní řízení související s péčí o válečné hroby

Na rozhodování podle zákona o VH se vztahuje správní řád. Správní řízení ministerstvo zahajuje zpravidla přijetím žádosti vlastníka VH. Ministerstvo v roce 2022 ve věcech žádostí rozhodlo následovně:

- ve věci žádosti o vydání souhlasu ministerstva a provedení jiné změny VH (celkem 3 žádosti, z nichž v 1 případě ministerstvo neudělilo souhlas),
- ve věci žádosti zařazení PM do seznamu VH (celkem 1 žádost),
- ve věci žádosti o vydání souhlasu ministerstva s přemístěním VH (celkem 12 žádostí),
- ve věci žádosti o vydání souhlasu ministerstva se zřízením nového VH (celkem 7 žádostí, z nichž u 2 žádostí byl vydán souhlas dodatečně),
- ve věci žádosti o vydání souhlasu ministerstva se zrušením VH (celkem 1 žádost),
- ostatní (celkem 4 žádosti).

V průběhu roku 2022 ministerstvo vydalo Stanovisko k projektové dokumentaci pro stavební povolení k SO 781 – D35 – Plotiště přesun pomníku 49. pěšího pluku a dále se věnovalo vyřizování jiných podnětů v dané problematice.

Ministerstvo zároveň vykonávalo další ze svých zákonem o VH uložených povinností, a to celoroční průběžnou kontrolu a vyhodnocování výkonu přenesené působnosti na stupni kraj.

Žádosti o vydání souhlasu ministerstva a provedením jiné změny válečného hrobu

Návrh na odstranění sochy Rudoarmějce z pomníku v Jaroměři.

Ministerstvo nevydal souhlas s provedením jiné změny v případě návrhu na odstranění sochy Rudoarmějce z pomníku CZE5206-4246 v Jaroměři. Pomník, věnovaný památce padlých na poli cti a slávy, tvoří socha doplněná pamětní deskou s textem:

Pamětní deska spolu se sochou tvoří jeden celek a doplňuje VH CZE5206-4245 v jeho blízkosti, který tvoří šest pamětních desek se jmény obětí fašismu (86 obětí). Ministerstvo svůj nesouhlas s provedením jiné změny VH zdůvodnilo poukázáním na skutečnost, že by pomník po změně provedené dle předložené dokumentace již neodpovídal ustanovení dle § 2 odst. 2 zákona o VH, jelikož by nepřipomínal válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo oběti osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo ve vojenské operaci v době války. Realizací navrhovaných změn by ve skutečnosti došlo ke zrušení VH.

Památník osvobození Rudou armádou v Mankovicích

Vydán souhlas na CZE8116-57132 – původně pomník v Mankovicích, věnovaný místním občanům (23 osob), kteří padli v první světové válce, a který byl v roce 1960 přebudován na památník osvobození Rudou armádou. Pomník bude zrestaurován a v rámci možností uveden do původního vzhledu. Na pomník bude umístěna pamětní deska se jmény padlých v první světové válce a pamětní deska se jmény vojáků Rudé armády, padlých při osvobození obce Mankovice.

POMNÍK V JAROMĚŘI

POMNÍK V MANKOVICÍCH

Pomník v Přibyslaví

Vydán souhlas na CZE6102-27006 – pomník v Přibyslaví, připomínajícího památku padlých, kteří v období 1914 až 1945 položili život za svobodu naší země. Jiná změna VH (PM) spočívala v odstranění sochy vojáka Rudé armády, která je součástí VH.

Ministerstvo vydalo souhlas na dobu určitou do 31. 12. 2023. Do tohoto termínu vlastník VH, Město Přibyslav, uvede VH do původního stavu, nebo požádá ministerstvo o vydání písemného souhlasu s provedením jiné změny VH, než je jeho údržba a úprava. Důvodem odstranění sochy z VH je její celková rekonstrukce, která bude provedena v sochařském ateliéru. Socha bude následně uložena do depozitu a její další využití bude řešeno v rámci realizace připravovaného projektu revitalizace náměstí.

POMNÍK V PŘIBYSLAVI

Žádost o zařazení pietního místa do seznamu válečných hrobů

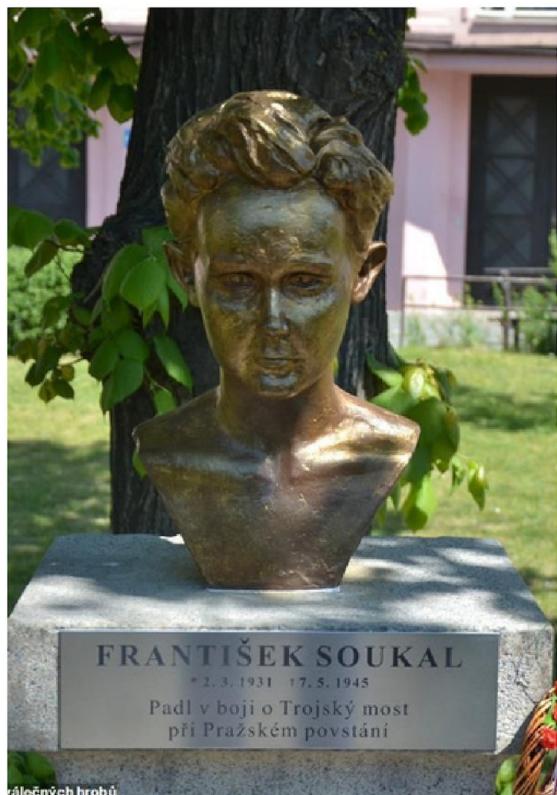
Místa popisovaná v žádosti však již evidence zahrnuje. Jednalo se o tato PM:

- Pomník s bustou před školou TGM na Ortenově náměstí v Praze 7. Pomník byl zaevidován již 8. 2. 2008 pod číslem **CZE0007-18946**.
- Pamětní deska s bustou ve vstupní hale v Obchodní akademii v Jablonského ulici v Praze 7. Deska byla zaevidována již 2. 2. 2022 pod číslem **CZE0007-56656**.
- Vzpomínková destička v chodníku, v ohybu Resslovy a Václavské ulice v Praze 2. Deska byla zaevidovaná již 27. 1. 2022 pod číslem **CZE0002-56567**.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu

Souhlas byly vydané na přemístění:

- **CZE2102-2949** – malý kamenný pomník s pamětní deskou ve Zdicích, věnovaný obětem druhé světové války. Skutečnost, že se pomník nacházel na veřejně nepřístupném, oploceném místě, bez možnosti provádění pietních aktů a jeho údržby, zdůvodňuje jeho přemístění.
- **CZE7212-1132** – pomník ve Vsetíně se jmény 55 zaměstnanců Zbrojovky Vsetín, obětí druhé světové války. Důvodem přemístění pomníku bylo umístění pomníku na důstojnější místo.
- **CZE2117-1893** – kamenný pomník se dvěma pamětními deskami v Kojeticích, věnovaný obětem první a druhé světové války. Důvodem přemístění pomníku byla realizace projektu na stavbu nové silnice ke hřbitovu. Při přemístění pomníku zůstane zachována jeho stávající podoba a bezprostřední okolí pomníku bude pietně upraveno.
- **CZE2107-26799** – PM, žulový pomník se sochou ženy držící dítě v náruči, který se nachází v Dobříši, věnovaný památce padlých v první světové válce. Důvodem přemístění VH byl návrat pomníku na své původní místo na nově zrekonstruované Komenského náměstí. Pomník bude umístěn na důstojnější místo, snáze přístupné veřejnosti.

PAMĚTNÍ DESKA S BUSTOU NA PRAZE 7

POMNÍK VE ZDICÍCH

- **CZE5312-41790** – opukový náhrobek v Brněnci, který se původně nacházel na hrobu vojáka Aloise Kargera, padlého v prusko-rakouské válce 1866. Původní ostatky vojáka byly již v roce 1867 exhumovány a náhrobek byl v minulosti několikrát přemístěn. Nyní se nachází v rohu zatravněného soukromého pozemku obce Brněnec. Náhrobek bude šetrně opraven a přemístěn ke kapličce na obecní pozemek. Důvodem přemístění VH je nalezení důstojného, bezpečnějšího a esteticky vhodnějšího místa. Současné umístění VH je zcela nevhodné, jelikož VH se nachází v těsné blízkosti míst užívaných k podnikání a skladování materiálu.
- **CZE2122-2615** – pomník v Prusicích, věnovaný památce občanů obce padlých v první světové válce. Důvodem přemístění pomníku byla skutečnost, že se pomník nachází v bezprostřední blízkosti dětského hřiště a v důsledku provozu na hřišti je narušena důstojnost PM. Obec proto zvolila vhodnější lokaci k instalaci pomníku vedle stávající zvoničky a lípy.
- **CZE4207-172** – pomník v obci Postolopry, věnovaný památce obětí boje proti fašismu, se nachází na židovském hřbitově. Důvodem přemístění pomníku shledáváme skutečnost, že se pomník nachází na veřejnosti nepřístupném místě. Po přemístění pomníku ze židovského hřbitova na obecní pozemek bude tento volně přístupný za účelem vzdání úcty nebo provedení prací souvisejících s péčí o VH.
- **CZE5209-53602** – pomník sestavený z menších kamenných dílů a z pamětní desky, věnovaný památce obětí první světové války. Pomník bude přemístěn na obecní náves obce Studnice. Původní pylon VH bude při přemístění na nové místo nahrazen pískovcovým pomníkem. Důvodem přemístění pomníku je jeho opětovné navrácení na původní návesní místo, z něhož byl pomník v minulosti přemístěn na současné místo u Sokolovny.
- **CZE2125-2520** – kamenný pomník s bronzovou pamětní deskou v obci Načeradec, věnovaný obětem první světové války. Důvodem přemístění pomníku byl fakt, že obecní škola v Pravěticích, před kterou byl pomník v roce 1928 zřízen, byla uzavřena a následně prodána soukromému vlastníkovi jako rekreační objekt.

POMNÍK V PRUSICÍCH

POMNÍK VE STUDNICI

**MINISTERSTVO
UDĚLILO SOUHLAS
SE ZŘÍZENÍM
7 NOVÝCH VH.**

V současnosti je pomník veřejnosti nepřístupný. Přesunutím pomníku na nové místo k lící republiky dojde k jeho opětovnému zpřístupnění.

- **CZE7209-969** – pamětní deska v Brumově-Bylnici, věnovaná památce železničního zaměstnance Josefa Sourala, umučeného v koncentračním táboře. Pamětní deska byla přemístěna na sousední budovu železniční stanice v Bylnici. Důvodem přemístění pamětní desky bylo její současné nevhodné umístění v sousedství nádoby na odpadky, umývadla a dalšího příslušenství železniční stanice.
- **CZE0004-28875** – pomník věnovaný památce barikádníků padlých v pražském Podolí v květnu 1945. Pomník byl přemístěn v rámci stávajícího pozemku do centrální části nástupní plochy do školy. Důvodem přemístění pomníku byla celková revitalizace parku na Nedvědově náměstí, zejména prostoru do školního parteru a vstupu do ZŠ.
- **CZE3211-5789** – pomník v Ostrovci-Lhotce, věnovaný památce obětí první a druhé světové války. Při přemístění VH byl změněn jeho tvar, jména padlých zůstala zachována. Důvodem přemístění pomníku byla plánovaná revitalizace návsi zahrnující bezprostřední okolí přemístěného VH.

POMNÍK V NAČERADCI

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu

Souhlasy se zřízením nového VH byly vydány na:

- VH, pamětní deska na velkém přírodním kameni věnovaná k uctění památky obětí druhé světové války, byl zřízen na návsi u kapličky, na pozemku parcelní číslo 127/50, katastrální území Kejžlice, obec Kejžlice. Souhlas byl vydán dodatečně.
- VH, pamětní deska věnovaná památce skupiny pilotů z bitvy o Británnii, která si již na počátku války v Polsku vysloužila přezdívku Český čtyřlístek, a jehož členem byl rodák z obce Otaslavice plukovník in memoriam Josef František, byl zřízen na zdi budovy Muzea Josefa Františka v Otaslavicích čp. 345, na pozemku parcelní číslo 406, katastrální území Otaslavice, obec Otaslavice. Souhlas byl vydán dodatečně.

- VH, pomník věnovaný památce kapitána Carla R. Alfreda, amerického pilota sestřeleného dne 16. 4. 1945, byl zřízen nedaleko místa nálezu sestřeleného vraku letadla u křižovatky ulic Spojovací a Oblouková, v obci Ohrobec.
- VH, pamětní deska k uctění památky občanů obce Vlčková, padlých v první a druhé světové válce, byl zřízen na fasádě hasičské zbrojnice, na pozemku parcelní číslo 196, v obci Vlčková.
- VH, pamětní deska k uctění památky obětí z řad policejní odbojové skupiny, příslušníků tehdejšího 50. policejního revíru v Nuslích, byl zřízen na fasádě domu čp. 972/2 v ulici U Plynárny, Praha.
- VH, pomník k uctění památky občanů obcí Repechy a Bousín, padlých v první a druhé světové válce, bude zřízen u zvoničky na návsi obce Bousín.
- VH, pomník věnovaný památce kladrubského rodáka, vojína Rudolfa Kohna, v obci Kladuby.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu

- Rodinný hrob v Rudolfově.
- Souhlasné stanovisko bylo vydáno na **CZE3102-42591** v Rudolfově – náhrobek nad civilním rodinným hrobem, na kterém je, kromě jmen pohřbených v hrobě, připomenuta i památka vojáka Františka Urycha, padlého v roce 1918 na neznámém místě na bojišti první světové války. Ostatky padlého vojáka se v uvedeném civilním hrobě nenacházejí. Důvodem zrušení VH je rekonstrukce stávajícího náhrobku nad rodinným hrobem. Na náhrobku budou po rekonstrukci uvedena pouze příjmení rodin, jejichž příslušníci jsou nebo budou v hrobě skutečně pohřbeni. Jméno padlého vojáka Františka Urycha, narozeného 18. 8. 1895, padlého roku 1918 na neznámém místě, bude doplněno na PM věnované památce padlých v první světové válce.

RODINNÝ HROB V RUDOLFOVĚ

**NOVĚ BUDOU ZŘÍZENY
VH V OBCÍCH BOUSÍN,
KEJŽLICE, KLADRUBY
OHROBEC,
OTASLAVICE, PRAHA 4 -
NUSLE A VLČKOVÁ.**

KONTROLNÍ ČINNOST

Plnění úkolů stanovených orgánům státní správy na stupni kraj zákonem o VH je ministerstvem průběžně kontrolovan a vyhodnocován formou kontroly výkonu přenesené působnosti. Kontrolní systém je nastaven tak, aby byla jednou za tři roky provedena kontrola plnění zákona o VH u každého KÚ.

Rozsah a forma kontroly je u všech KÚ v průběhu kontrolního cyklu stejná. Během kontroly zástupce odboru prověří stav a úplnost evidence VH v celém rozsahu, formu a výsledky koordinace péče o VH v rámci kraje, kontrolní činnost KÚ s důrazem na kontroly fyzického stavu VH, financování péče o VH prostřednictvím krajských dotačních titulů, odstranění nedostatků zjištěných při minulé kontrole, zahrnutí VH do územně analytických podkladů pořizovaných KÚ, řešení správních deliktů v souvislosti s péčí o VH. Největší důraz vždy klade na prověření fyzického stavu vybraného vzorku VH na území kraje.

PAMÁTNÍK BŘEZÍ NAD OSŁAVU

Poslední kontrolní cyklus zahrnoval roky 2020–2022. Opatření přijatá v souvislosti s onemocněním COVID-19 modifikovala systém kontrol. V roce 2020 zástupce neprovedl kontrolu u žádného KÚ. V roce 2021 zástupce provedl šest kontrol, a to v Jihomoravském, Moravskoslezském, Olomouckém, Plzeňském, Středočeském a Ústeckém kraji. V roce 2022 následovalo zbývajících osm krajů, jmenovitě hlavní město Praha, Jihočeský kraj, Karlovarský kraj, Kraj Vysočina, Královéhradecký kraj, Liberecký kraj, Pardubický kraj a Zlínský kraj. Všechny prvky péče o VH na jednotlivých stupních státní správy směřují k udržování VH v co nejlepším fyzickém stavu. Zástupce odboru věnuje velkou pozornost právě kontrole vybraného fyzického vzorku VH. Při kontrolách v roce 2022 tak prověřil fyzický stav 109 jednotlivých nebo hromadných VH s ostatky, 152 PM a stav pohřebiště s 1 221 VH v Chebu. Naprostá většina kontrolovaných VH a PM byla ve velmi dobrém stavu a případné nedostatky řešil zástupce odboru s odpovědnými pracovníky KÚ.

Počty fyzicky zkontovalovaných válečných hrobů v roce 2022

Kraj	VH s ostatky	PM	Kraj	VH s ostatky	PM
Jihočeský	12	22	Praha	28	15
Královéhradecký	18	29	Liberecký	24	22
Zlínský	12	17	Pardubický	8	19
Karlovarský	+ 1 pohřebiště s 1 221 VH ⁷ (Cheb)	28	Kraj Vysočina	Kvůli povětrnostním podmínkám nebyla kontrola fyzického stavu VH provedena	

Za výrazný problém, týkající se především Prahy, můžeme označit rozpoznatelnost VH s ostatky na hřbitovech, tedy odlišení VH od ostatních hrobů na hřbitově. Základním označením VH je text na hrobovém zařízení, z něhož vyplývá informace o pohřbení ostatků osob, které naplňují ustanovení § 2 odst. 1 zákona o VH. U soukromých hrobů toto označení však absentuje, a proto jsou na hřbitovech jen s obtížemi dohledatelné. V případech, kdy text na hrobovém zařízení nenaplňuje požadavky poznatelnosti VH, bude v budoucnu nezbytné hrob vhodným způsobem označit tak, aby bylo patrné, že jsou v takovém hrobovém místě pohřbeny ostatky osob naplňující ustanovení § 2 odst. 1 zákona o VH a že se tedy jedná o VH.

RASPENAVA

Ilustrační příklady vybraných VH nesplňujících požadavky poznatelnosti na území Prahy:

PÉČE O ČESKÉ VÁLEČNÉ HROBY V ZAHRANIČÍ

Péče o VH v zahraničí je důležitým prostředkem udržování historické paměti. Jednou z mála věcí, kterou pro naše padlé vojáky můžeme udělat, je nezapomenout. Na základě mezinárodních konvencí a zejména mezivládních bilaterálních dohod České republiky s Velkou Británií, Ruskem, Slovenskem, Slovinskem, Ukrajinou, Srbskem a Rumunskem platí zásada, že péče o VH připadá na vrub státu, na jehož území se nacházejí. Ne vždy tak tomu je. Zatímco český zákon o VH pod pojmem „válečný hrob“ zahrnuje i „pietní místo“, které připomíná válečnou oběť, avšak neobsahuje ostatky, naopak v mezinárodních konvencích a bilaterálních dohodách je považován za VH pouze takový, jenž musí obsahovat ostatky. Nezbývá, než aby český stát prostřednictvím svých orgánů v mnoha případech zajistil péči o tato místa sám.

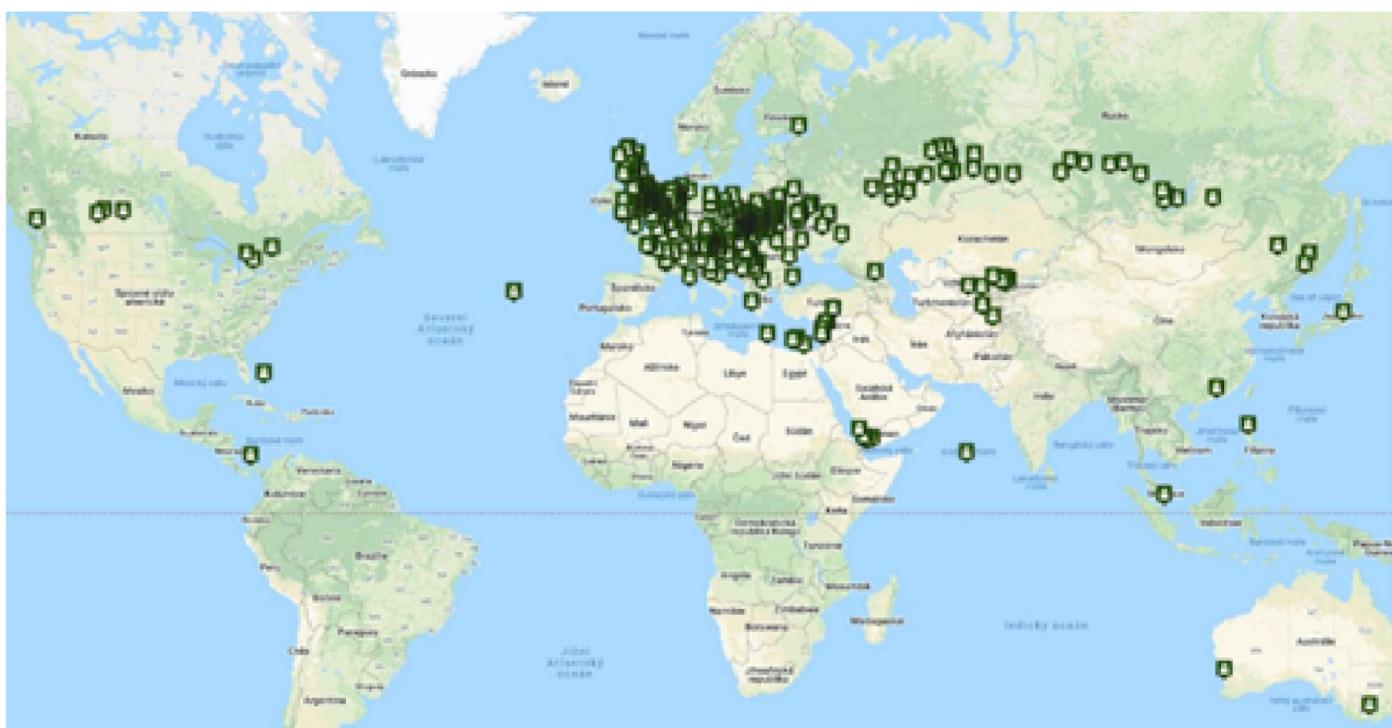
V CEVH je k 31. 12. 2022 ve 45 státech evidováno 3 544 českých VH s 16 200 připomenutými oběťmi. Oproti konci loňského roku došlo k nárůstu o 44 hrobů s 205 oběťmi. Nejvíce českých VH se nachází na Slovensku (951 VH s 3 573 oběťmi), ve Francii (592 VH s 984 oběťmi), Polsku (524 VH s 1 417 oběťmi), Velké Británii (394 VH s 546 oběťmi), Itálii (323 hrobů s 1 227 oběťmi), Rusku (237 VH s 3 464 oběťmi) nebo Slovensku (154 VH s 510 oběťmi).

Výrazně menší počet VH v řádu desítek se nachází na území Ukrajiny (86 VH s 2 557 oběťmi), Belgie (61 VH s 62 oběťmi), Maďarsku (29 VH s 69 oběťmi) a Nizozemsku (28 VH s 54 oběťmi). V rozmezí 18 až 3 VH se pohybují země Německo (216 obětí), Uzbekistán (937 obětí), Izrael (14 obětí), Libye (15 obětí), Srbsko (101 obětí), Kanada (14 obětí), Chorvatsko (12 obětí), Bahamy (12 obětí), Jemen (10 obětí), Rakousko (32 obětí), Egypt (11 obětí), Singapur (7 obětí), Portugalsko (4 oběti) a Panama (3 oběti).

Dva VH evidujeme u zemí jako Rumunsko a Kyrgyzstán (shodně 47 obětí) a dále pro země Bělorusko (45 obětí), Afghánistán (11 obětí), Řecko a Bosnu a Hercegovinu (shodně 4 oběti) a konečně Libanon, Austrálie a Indie (shodně 2 oběti). Po jednom VH uvádějí země Čína, (55 obětí), Kazachstán (24 obětí), Filipíny (7 obětí), Japonsko (5 obětí) a Kosovo (2 oběti). Země Lucembursko, Makedonie, Turecko, Sýrie a Gruzie uvádějí všechny po jednom VH a jedné oběti.

Zaměřme se proto na země s největším podílem českých VH, jež byly v uplynulém roce dějištěm hlavních pietních akcí, pořádané ministerstvem ve spolupráci s jejich partnery v paměťové politice. V následující části zrekapitulujeme naše loňské aktivity v agendě péče o VH a PM na území Ukrajiny, Nizozemska, Velké Británie, Slovenska, Francie, Polska, Slovinska a Chorvatska.

ČESKÉ VÁLEČNÉ HROBY NA PĚTI KONTINENTECH.

Mapa s českými VH v CEVH

Situace na Ukrajině

Ukrajina je těsně spjata s českými vojenskými tradicemi již od konání první světové války, kdy proti sobě stáli čeští vojáci v řadách rakousko-uherské armády (1 133 padlých) a českoslovenští legionáři (582 padlých). Tvrdé boje proti německým nacistickým okupantům zde sváděli rovněž českoslovenští vojáci (807 padlých) za druhé světové války.

V souvislosti se 105. výročím bitvy u Zborova se ministryně obrany společně s vedením Československé obce legionářské (dále jen „ČsOL“) v červenci zúčastnila v ukrajinské Kalynivce pietního aktu u VH československých legionářů, kteří padli i a zemřeli na následky zranění (238 padlých).

V říjnu byla navzdory probíhající ruské agresi ve Starém Martynivě téměř dokončena rekonstrukce VH sedmi set rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území České republiky, kteří padli v bojích o Dnestr v roce 1915. Ministerstvo financovalo rekonstrukční práce VH prostřednictvím daru ve výši 1,1 milionu Kč.

MINISTRYNĚ OBRANY POKLÁDÁ PIETNÍ
VĚNEC U PAMÁTNÍKU BITVY U ZBOROVA

Situace v Nizozemsku

Na území Nizozemska (28 VH s 54 oběťmi) se nacházejí VH československých posádek letounů RAF z druhé světové války. V červnu se ministryně obrany společně s potomky padlých hrdinů zúčastnila v nizozemském Bergen op Zoom pietního pohřbu posádky bombardéru RAF Wellington T2990.

Vrak bombardéru s ostatky pěti československých vojáků, který německý stíhač sestřelil v noci z 22. na 23. 6. 1941, vyzvedla Záchranná a identifikační služba Královské nizozemské armády (dále jen „BIDKL“) na náklady nizozemské vlády. O pohřbení těchto vyzvednutých ostatků se postarala Britská komise pro válečné hroby ve spolupráci s ministerstvem a Velvyslanectvím České republiky v Haagu.

V rámci slavnostního aktu obdrželi plakety Péče o válečné hroby nizozemské ministerstvo obrany a ministerstvo vnitra a dále obce Bergen op Zoom a Hollands Kroon. Ministryně pamětní plaketou ocenila i BIDKL a osobnosti, které se o vyzvednutí a uložení ostatků významně zasloužily, a to jmenovitě Ingrid Sijtze, Iefje van Eeten, Roel Rijks a český diplomat Čeněk Hajný.

MINISTRYNĚ OBRANY S POTOMKY PADLÝCH BĚHEM PIETNÍHO AKTU

SLAVNOSTNÍ ULOŽENÍ DO HROBU NA HŘBITOVĚ V BERGEN OP ZOOM

NÁHROBKY PĚTI ČESKÝCH HRDINŮ

Situace ve Velké Británii

Padlí českoslovenští vojáci, pohřbení na území Velké Británie (394 VH s 546 oběťmi), spadají téměř bez výjimky do období druhé světové války. Ministryně obrany v souvislosti s připomínkou 80. výročí operace Anthropoid, se zúčastnila v srpnu společně s delegací ČsOL pietního aktu u VH, resp. PM, věnovaného sedmi desítkám československých parašutistů, kteří padli nebo zemřeli v rámci speciálních operací v Evropě v letech 1942-1945.

V souvislosti s touto cestou byla zahájena rekonstrukce tohoto místa, jejíž hlavní část byla dokončena v listopadu. Rekonstrukce spočívala v doplnění jmen československých parašutistů, válečných veteránů, vycvičených SOE neboli Special Operations Executive v okolí skotského Arisaigu. Ministerstvo na rekonstrukci poskytlo finanční dar ve výši 750 tisíc Kč.

MINISTRYNĚ OBRANY V PRŮBĚHU PIETNÍHO AKTU V ARISAIGU

PIETNÍ AKT V ARISAIGU

POHLED NA PAMÁTNÍK V ARISAIGU

Situace na Slovensku

Na Slovensku (951 VH s 3 573 oběťmi) pokračovala obnova VH československých vojáků padlých v bojích proti maďarským bolševikům v letech 1918–1919. V průběhu tohoto méně známého a připomínaného konfliktu českoslovenští vojáci umírali za zajištění hranice nového státu. Naprostá většina těchto padlých byli Češi, Moravané nebo Slezané. Slováků padlo málo. Na Slovensku ministerstvo eviduje v této souvislosti téměř dvojnásobek padlých proti počtu padlých za první světové války (1077 k 543).

Zástupci odboru rozvinuli úspěšnou spolupráci se slovenskými nevládními organizacemi i jednotlivými aktivisty. Za nejvýznamnější ministerstvo považuje spolupráci s bratislavskou organizací Nadácia M. R. Štefánika. Prostřednictvím této nadace ministerstvo finantuje a realizuje jednotlivé projekty a vede jednání s místními úřady.

V říjnu zástupci odboru ve spolupráci s ČsOL uskutečnili pietní cestu, během níž se zúčastnili odhalení dvou nových a dvou rekonstruovaných českých VH a provedli celkem osmnáct pietních aktů. V Trenčíně delegace odboru uctila památku třiceti čtyř padlých pohřbených v parku M. R. Štefánika, jemuž ministerstvo poskytlo dotaci ve výši 6 880 eur. Obdobná pietní setkání proběhla v Dekýši (9 padlých, 10 590 eur), Rybníce (29 padlých, 3345 eur) a Hucíně, v nichž se ministerstvo finančně a organizačně podílí na výstavbě a rekonstrukci VH.

Delegáti představitelům samosprávy v Dekýši, Rybníce a Trenčíně předali pamětní plakety Péče o válečné veterány. Následovaly pietní akce v Badíně, Bánské Bystrici, Gbelích, Nových Zámcích, Palárikově, Radošovcích, Seredi, Šahách, Šuranech, Trnavě a Vyškovcích. Současně delegáti vedli jednání o rekognoskaci českých VH ve Fričovcích, Chmiňanech, Jakubovanech, Klenově, Košicích, Košické Belé, Košických Hámrech, Krompaších, Kysaku, Lipanech, Lence, Lučenci, Malé Lodině, Margecanech, Medzevu, Michalovcích, Miklušovcích, Prešově, Rudniku, Spišské Nové Vsi, Šamudovcích, Turni nad Bodvou a Žipově.

Z PIETNÍHO AKTU V TRENČÍNSKÉM PARKU M. R. ŠTEFÁNIKA

ZADNÍ STRANA PAMÁTNÍKU OBSAHUJE SEZNAM ZEMŘELÝCH ČS. VOJÁKŮ V MÍSTNÍ Nemocnici

PAMÁTNÍK V DEKÝŠI. PĚT KAMENŮ
SYMBOLIZUJE PĚT HISTORICKÝCH ZEMÍ
ČSR

PIETNÍ AKT V RYBNÍKU

ZADNÍ STRANA POMNÍKU
V RYBNÍCE S OBRYSEM ČSR
A SEZNAMEM PADLÝCH

POMNÍK V HUCÍNĚ

PIETNÍ AKT V BÁNSKÉ BYSTRICI

PIETNÍ AKT V BADÍNĚ

PIETNÍ AKT V ŠAHÁCH

PIETNÍ AKT V NOVÝCH ZÁMCÍCH

Situace ve Francii

Ve Francii (592 VH s 984 oběťmi) ministerstvo eviduje na sedm set padlých československých vojáků. Většina z pochovaných vojáků zde bojovala především v bojích první světové války. Klíčového partnera ministerstva pro jednání s francouzskou oblastí paměťové politiky představuje zejména Asociace československých dobrovolníků ve Francii „Rota Nazdar“ (Association des volontaires Tchécoslovaques en France „Compagnie Nazdar“).

V květnu zástupci odboru společně s delegací ČsOL uskutečnili pietní cestu po severovýchodní oblasti Francie, během níž mimo jiné navštívili také Národní nekropoli Notre Dame de Lorette z tzv. kategorie „haut lieux de la mémoire nationale“ či Československý vojenský hřbitov La Targette, v němž díky finančnímu daru ministerstva byla rekonstruována pamětní síň v hodnotě 100 tisíc Kč. Delegáti provedli deset pietních aktů v Adinkerku, Belloy-en-Santerre, Dunkerku, Lihons, Neuville St. Vaast, Souchez, Verdunu, Vimy a Wormhoutu.

V rámci slavnostního aktu v Belloy-en-Santerre delegáti odhalili nový VH patnácti československých legionářů, kteří padli v letech 1916–1918. Na zhotovení a instalaci pomníku ministerstvo poskytlo finanční příspěvek ve výši 250 tisíc Kč. Delegáti předali pamětní plaketu Péče o válečné hroby představitelům obce Belloy-en-Santerre, Pavlu a Beatrix Lešákovým z Asociace československých dobrovolníků ve Francii „Rota Nazdar“ a zhotoviteli pomníku, kameníku Františku Kolblovi.

POMNÍK V BELLOY-EN-SANTERRE

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ POMNÍKU
V BELLOY-EN-SANTERRE

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ POMNÍKU
V BELLOY-EN-SANTERRE

PAMĚTNÍ SÍŇ ČESKOSLOVENSKÉHO
HŘBITOVA LA TARGETTE

PIETNÍ AKT NA HŘBITOVĚ
LA TARGETTE

PIETNÍ AKT V NOTRE DAME DE LORETTE

PRAPOR ROTY NAZDAR PŘED
PAMÁTNÍKEM NA PAMĚТЬ MAROCKÝM
DIVIZÍM

Situace v Polsku, Slovinsku a Chorvatsku

V Polsku (524 VH s 1 417 oběťmi) umírali evidovaní padlí čeští a českoslovenští vojáci v obou světových válkách. V rámci pietní cesty zkontovali zástupci odboru dvacet lokalit s českými VH a provedli osmnáct pietních aktů.

UCTĚNÍ PAMÁTKY 39 DOBROVOLCŮ
Z ČESKÉ DRUŽINY Z LET 1914-1915
U PAMĚTNÍ DESKY NA ZÁKLADNÍ
ŠKOLE V TARNOVĚ

PIETNÍ AKT U HROBU PADLÝCH
RAKOUSKO-UHERSKÝCH VOJÁKŮ
Z DNEŠNÍHO ÚZEMÍ ČR NA VÁLEČNÉM
HŘBITOVĚ Č. 202 V TARNOVĚ

Slovinsko (154 VH s 510 oběťmi) je spjato s první světovou válkou. Delegáti odboru se zúčastnili slavnostního odhalení zvonice v Renče věnované rakousko-uherským vojákům, vybudované úsilím slovenských spolků. V rámci cesty delegáti rovněž provedli rekognoskaci českých VH v Bovci, Brje při Komu, Dutovlji, Gorjansku, Loče a Sežaně.

ZVONICE V RENČE

POHLED NA HŘBITOV V LOKALITĚ
BRJE PRI KOMU

V Chorvatsku (7 VH s 12 oběťmi) leží ve VH českoslovenští legionáři a čeští vojáci zemřelí v mírových misích. V rámci pietní cesty válečných veteránů připomínající jejich účast v misích UNPROFOR a UNCRO zástupci odboru provedli pietní akty u VH v Pobjedniku a Udbině.

POBJEDNIK

PIETNÍ AKT V UDBINĚ

JEDNÁNÍ K OBNOVĚ ČESKÝCH VÁLEČNÝCH HROBŮ V ZAHRANIČÍ

UKRAJINA

Jedno ze zcela klíčových jednání uplynulého roku vedla ministryně obrany Jana Černochová ve válkou sužované Ukrajině. V rámci výjezdního jednání Vlády České republiky na konci října v Kyjevě diskutovala s ukrajinským protějškem Oleksijem Reznikovem rovněž problematiku komplexní rekonstrukce českého VH v Sokolovu u Charkova.

*PREZIDENT VOLOODYMYR ZELENSKYJ PŘIJÍMÁ
MINISTRYNI OBRANY JANU ČERNOCHOVOU
SPOLEČNĚ S DALŠÍMI ČLENY VLÁDY ČR*

SLOVENSKO

V červnu zástupci odboru podnikli cestu na sousední Slovensko za účelem rekognoskace VH a jednání s místními úřady v Banské Štiavnici, Dekýši, Detvě, Dolném Kubíně, Holiši, Hnílcí, Hucíně, Kameňanech, Kotešové, Lence, Levicích, Lučenci, Martině, Nitře, Plešivci, Rožňavě, Ružomberku, Rybníku, Spišské Nové Vsi, Šahách, Tisovci, Tornale, Trenčíně, Trnavě a Turni nad Bodvou. Na tuto akci zástupci odboru plynule navázali na podzim, kdy se zúčastnili listopadového XVII. zasedání Společné mezivládní komise pro péči o VH v Komunitním centru pro válečné veterány v Brně. Strany se dohodly na dalším postupu při obnově společných VH v Banské Štiavnici, Bratislavě, Kameňanech, Kotešové, Lence, Levicích, Lučenci, Ružomberku, Šahách, Trnavě a Turni nad Bodvou.

*ZASEDÁNÍ SPOLEČNÉ MEZIVLÁDNÍ
KOMISE PRO PÉČI O VH
V KOMUNITNÍM CENTRU PRO VÁLEČNÉ
VETERÁNY V BRNĚ*

POLSKO

V září delegáti odboru pokračovali ve složitých jednáních ohledně rekonstrukce pohřebiště dvě stě patnácti československých vojáků nacházejícího se ve městě Dukla, kteří padli v průběhu Karpatsko-dukelské operace v roce 1944. V letech 2020-2021 ministerstvo poskytlo finanční dary v celkové výši 800 tisíc Kč. Odbor vyjádřil nesouhlas s nekvalitně provedenou rekonstrukcí podle ruského vzoru a odmítavým stanoviskem Podkarpatského vojvodství k českému návrhu. V této souvislosti proběhla jednání na Podkarpatském vojvodství v Řešově a na půdě Ministerstva kultury a Institutu paměti národa ve Varšavě. Následně odbor oběma centrálním institucím odesal dopisy se žádostí o pomoc v uvedené záležitosti.

Město Wadowice odmítlo finanční dar ve výši 350 tisíc Kč, který ministerstvo plánovalo poskytnout na rekonstrukci pohřebiště šestnácti rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území České republiky. Město na rekonstrukci hřbitova obdrželo dotaci Evropské unie v celkové výši 20 milionů Kč.

HŘBITOV NA DUKLE S DESKAMI PODLE RUSKÉHO VZORU

NÁVRH ODBORU NA REKONSTRUKCI ČESKÝCH VH ZACHOVÁVAJÍCÍ PŮVODNÍ RÁZ HŘBITOVA

POHŘEBIŠTĚ RAKOUSKO-UHERSKÝCH
VOJÁKŮ PŮVODEM Z ÚZEMÍ ČESKÉ
REPUBLIKY VE WADOWICÍCH

ITÁLIE

V Itálii (323 VH s 1227 obětmi) se hlavní úsilí postupně přenáší s VH československých legionářů na padlé vojáky rakousko-uherské armády pocházející ze současného území České republiky. Za hlavní cíl si delegáti odboru vytyčili projednání výstavby pomníku československým legionářům na městském hřbitově v Terstu, kde budou připomenuti ti legionáři, kteří do vlasti nedopluli a zemřeli na následky válečných útrap při plavbě z Vladivostoku do teretského přístavu v letech 1920-1921.

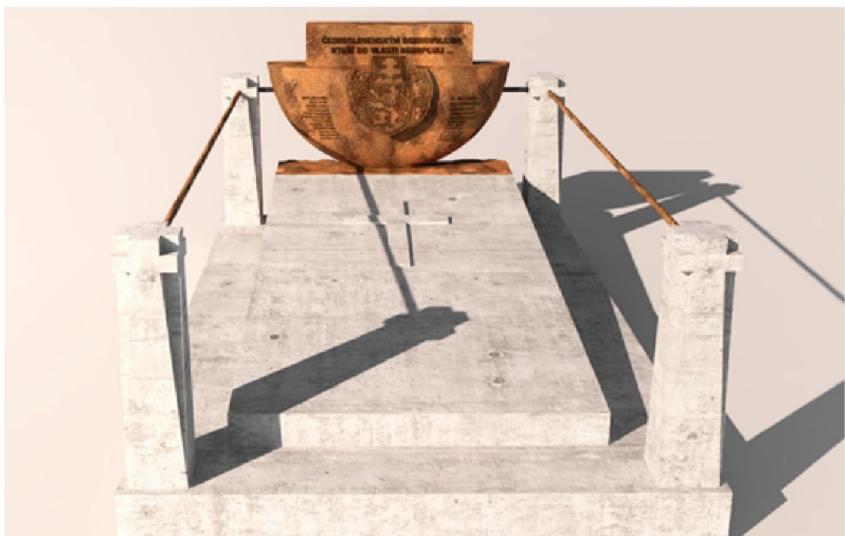
V rámci jednání o obnově českých VH v prosinci zástupci odboru navázali spolupráci s Honorárním konzulátem České republiky v Udine. Dále zástupci řešili možnost rekonstrukce VH na válečných hřbitovech v Proseccu a Aurisině a ve Foglianu jednali o přidání desky připomínající padlé rakousko-uherské vojáky. V Palmanově diskutovali o obnově hřbitovní kaple. Zároveň provedli rekognoskaci českých VH v Palazzolo dello Stella, San Michele al Tagliamento, Ugovizzi a na Via Fornaci poblíž Fogliana.

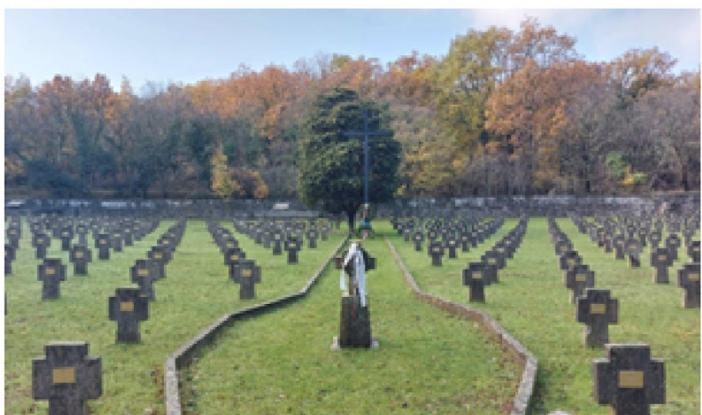
MĚSTSKÝ HŘBITOV V TERSTU

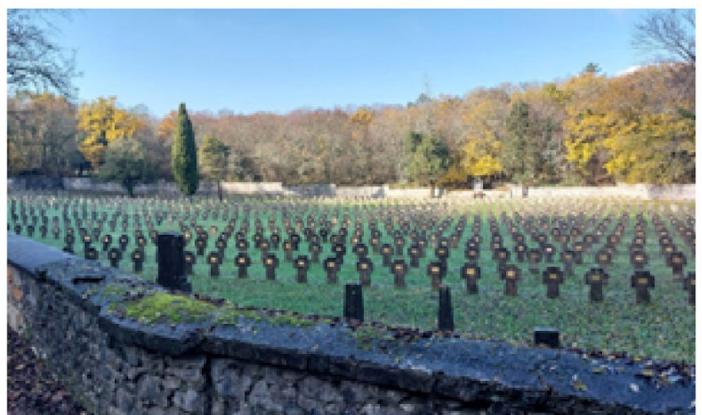
Z JEDNÁNÍ NA HONORÁRNÍM
KONZULÁTU

NÁVRH VÝSTAVBY POMNÍKU
ČS. LEGIONÁŘŮM V TERSTU

VÁLEČNÝ HŘBITOV V PROSECCU

VÁLEČNÝ HŘBITOV V AURISINĚ

FOGLIANO

PALMANOVA

KYRGYZSTÁN

Ve středoasijských zajateckých táborech – kromě Kyrgyzstánu ještě v Uzbekistánu, Kazachstánu, Tádžikistánu a Turkmenistánu (2 VH s 47 oběťmi) – v těžkých klimatických a epidemiologických podmínkách zahynuly tisíce rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území České republiky. V rámci pietní cesty po VH v září členové delegace uctili památku českých vojáků v Kyzyl Kiya.

Zástupci odboru se zúčastnili rovněž jednání o českých VH s předsedou kyrgyzského parlamentu, předsedou vlády a představiteli ministerstva obrany a kultury. Problematiku následně delegáti projednali s vedoucími činiteli měst Biškek, Džalal-Abad, Karakol, Kyzyl-Kia a Oš. Kyrgyzská strana při všech jednáních přednesla návrhy na prohloubení spolupráce v ekonomické a turistické sféře.

Kyrgyzští partneři zároveň odkazovali na stoletou tradici československo-kyrgyzských vztahů, kdy československé komunistické družstvo Interhelpo, založené roku 1923, zásadním způsobem přispělo k hospodářskému rozvoji Kyrgyzstánu, neboť vytvořilo základy průmyslu v této zaostalé zemi založené na pastveckém zemědělství. Přes dlouhodobě vynikající výsledky se družstvo a jeho členové nakonec stali oběťmi stalinských represí od konce 30. do začátku 50. let, včetně internace v pracovních lágrech či poprav.

PAMÁTNÍK V KYZYL KIYA

MOMENTKA Z JEDNÁNÍ

DOTACE

VÝSLEDKY RESTAURACÍ DÍKY
DOTAČNÍMU PROGRAMU

Ministerstvo finančně podporuje péči o VH prostřednictvím dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I, vyhlášeného na roky 2020–2029 v objemu 170 milionů Kč. Ministerstvo z tohoto objemu plánuje využít 120 milionů na péči o VH v České republice. Částku zbývajících 50 milionů určilo pro finanční dary na péči o české VH v zahraničí.

Ministerstvo poskytuje finanční prostředky na zabezpečení péče o VH prostřednictvím účelových dotací oprávněným žadatelům podle zákona o VH. Na poskytnutí dotace není právní nárok.

NASTAVENÍ PROGRAMU

Program je nastaven tak, aby bylo trvale uspokojeno minimálně 60 % podaných žádostí.

Ministerstvo žádosti o poskytnutí dotace na péči o VH posoudí a následně bodově ohodnotí ve dvou krocích:

1. bodové hodnocení žádostí dle stanovených kritérií;
2. bodové hodnocení vybraných žádostí členy komise pro VH prostřednictvím preferenčních bodů. 0 bodů.

Nastavení programu

Program je nastaven tak, aby bylo trvale uspokojeno minimálně 60 % podaných žádostí.

Ministerstvo žádosti o poskytnutí dotace na péči o VH posoudí a následně bodově ohodnotí ve dvou krocích:

1. bodové hodnocení žádostí dle stanovených kritérií;
2. bodové hodnocení vybraných žádostí členy komise pro VH prostřednictvím preferenčních bodů. 0 bodů.

Bodové ohodnocení žádostí se odvíjí od stanovených priorit, přičemž žádost může dosáhnout maximálního počtu 300 bodů. Největší bodové ohodnocení získá žádost, která nejvíce vyhovuje zásadám:

- Péče především o již existující VH, které v důsledku jejich stáří včetně působení povětrnostních podmínek jsou ve špatném stavu, ministerstvo upřednostňuje před ostatními cíli.
- Péče o VH, které dokumentují činnost osob ve smyslu účasti, které zahynuly v konkrétní odbojové akci nebo vojenské operaci v době druhé světové války, ministerstvo upřednostňuje před ostatními VH.
- Péče o VH s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo s ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v oboji nebo vojenské operaci v době války, ministerstvo upřednostňuje před PM, která jsou především symboly připomínající válečné události a tyto oběti.
- Efektivního využití dostupných finančních prostředků, pro přidělení dotací na péči o co největší počet VH. Proces udělení dotací pomáhá vést oprávněné žadatele při jejich čerpání.
- Podpory menších obcí s ohledem na fakt, že 55 % všech obcí má méně než 500 obyvatel, a pro které je složitější nalézt ve svém rozpočtu dostatek finančních prostředků na péči o VH a podporu vlastníků VH před městy, která hospodaří s větším obecním rozpočtem.
- Trvalého informování veřejnosti o finančním podílu ministerstva na péči o konkrétní VH.
- Jednou z priorit je, aby se VH nacházely, pokud je to možné, na veřejných prostranstvích, která jsou občany běžně navštěvována i mimo konání oficiálních pietních aktů.

Do bodového hodnocení dále vstupují členové Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby (dále jen „komise“). Každý člen této komise má k dispozici 50 preferenčních bodů, které následně může dle svého uvážení rozdělit mezi maximálně 3 žádosti, a to v hodnotách: jedna žádost 25 bodů, jedna žádost 15 bodů a jedna žádost 10 bodů.

VÝSLEDKY III. VÝZVY PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ

Na základě III. výzvy k podání žádosti o dotace na zabezpečení péče o VH žadatelé doručili prostřednictvím webové aplikace informačního systému RISPF 91 žádostí v celkovém objemu 25 739 274 Kč. Z toho 1 žádost podal neoprávněný žadatel, 3 žádosti nesplňovaly definiční znaky VH dle zákona o VH, 1 žádost nebyla v souladu s dokumentací programu, 1 žádost byla vyřazena z formálních důvodů a 1 žádost nebyla podána písemně. Do výběrového řízení pro poskytnutí dotací na péči o VH ministerstvo zařadilo konečný počet 84 žádostí v celkovém objemu 24 282 204 Kč.

V návaznosti na vyhodnocení žádostí, počtu dosažených bodů a finančních prostředků vyčleněných k poskytnutí dotací na péči o VH, ministerstvo zpracovalo návrh pořadí pro poskytnutí jednotlivých dotací. O účelových dotacích na rok 2022 následně jednala komise 8. 6. 2021 a stanovila návrh pořadí žádostí, ve kterém budou žadatelé až do vyčerpání finančních zdrojů uspokojeni.

Komise následně předložila návrh ke schválení náměstkyni pro řízení sekce správy a řízení organizací, která rozhodla přidělit dotace na péči o VH 60 žadatelům v celkovém objemu 13 980 373 Kč na rok 2022. Skutečné čerpání přidělených finančních prostředků žadatelům o dotace uvádíme v následující tabulce.

UKÁZKA ZDAŘILÉ RESTAURACE
POMNÍKU

PŘEHLED POSKYTNUTÝCH A SKUTEČNĚ ČERPANÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

PŘIDĚLENÝCH ŽADATELŮM V ROCE 2022

Příjemce dotace	Název akce	VH	PM	Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka
Obec Opatovice	Zhotovení repliky sochy TGM a kompletace památníku obětem I. světové války v Opatovicích, okr. Brno-venkov	0	1	242 000,00	242 000,00	0,00
Město Orlová	Orlová - obnova památníku padlým za Těšínsko na hřbitově v Orlové	1	0	2 190 650,00	796 950,00	1 393 700,00
Obec Lhota u Vsetína	VH Lhota u Vsetína - renovace válečného hrobu oběti 2. světové války	1	0	73 600,00	73 600,00	0,00
Obec Radvanice	VH Radvanice - rekonstrukce válečných hrobů obětem 2. světové války	2	0	122 026,00	122 026,00	0,00
Obec Tasov	VH Tasov - oprava válečného hrobu a památníku obětem 2. světové války	1	1	86 640,00	86 640,00	0,00
Obec Salaš	VH Salaš - oprava válečného hrobu a památníků obětem světových válek	1	2	73 600,00	73 600,00	0,00
Obec Slopné	Slopné - oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	52 200,00	51 526,00	674,00
Obec Hořesedly	Hořesedly - oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	71 622,00	67 136,00	4 486,00
Město Hořice	VH Hořice - oprava válečných hrobů a památníků obětem 2. světové války	23	2	95 444,00	88 470,00	6 974,00
Obec Vranov	Vranov - oprava pomníků obětem světových válek	0	2	186 824,00	186 824,00	0,00

Obec Barchov	Barchov - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	63 888,00	63 888,00	0,00
Obec Litíč	Litíč - restaurování pomníku obětem 1. světové války	0	1	71 200,00	71 200,00	0,00
Obec Milenov	Milenov - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	79 231,00	65 692,00	13 539,00
Obec Němčice	VH Němčice - oprava válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	256 831,00	256 831,00	0,00
Obec Nemile	VH Nemile - oprava válečného hrobu a pomníku obětem světových válek	1	1	189 317,00	189 317,00	0,00
Město Slavičín	VH Slavičín - oprava válečného hrobu a pomníku obětem 2. světové války	1	1	129 539,00	129 539,00	0,00
Obec Chorušice	Chorušice - výstavba pomníku, oprava válečných hrobů a pomníků obětem světových válek	2	3	1 115 333,00	1 115 333,00	0,00
Město Pečky	VH Pečky - oprava válečných hrobů a pomníků obětem světových válek	3	4	225 610,00	225 610,00	0,00
Obec Hrubý Jeseník	Hrubý Jeseník - revitalizace pomníků obětem světových válek	0	2	140 400,00	121 900,00	18 500,00
Obec Velké Chvojno	Velké Chvojno - oprava pomníků obětem světových válek	0	3	135 152,00	135 152,00	0,00
Obec Stružnice	Stružnice - obnova pomníku obětem 1. světové války	0	1	299 528,00	299 528,00	0,00
Obec Třebušín	Třebušín - obnova pomníků obětem světových válek	0	2	185 608,00	185 608,00	0,00
Obec Omolenice	VH Omolenice - restaurování válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	624 000,00	566 188,50	57 811,50
Obec Dívčice	Dívčice - oprava pomníků obětem 1. světové války	0	2	160 000,00	160 000,00	0,00
Obec Šelešovice	Šelešovice - oprava památníku obětem 1. světové války	0	1	79 253,00	79 253,00	0,00

Obec Veliká Ves	Veliká Ves - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	138 400,00	138 400,00	0,00
Vojenské lesy a statky ČR, s.p.	Vojenské lesy a statky ČR - oprava VH obětí prusko-rakouské války r. 1866	14	0	288 000,00	288 000,00	0,00
Obec Lubná	Lubná - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	79 120,00	66 220,00	12 900,00
Obec Bratkovice	Bratkovice - restaurování pomníku obětem 2. světové války	0	1	248 776,00	248 776,00	0,00
Obec Běštín	Běštín - restaurování pomníku obětem světových válek	0	1	287 496,00	178 946,00	108 550,00
Město Hanušovice	Hanušovice - rekonstrukce památníku obětem 1. světové války	0	1	642 558,00	642 558,00	0,00
Město Bor	Bor - rekonstrukce VH, výstavba a obnova pomníků obětem světových válek	1	2	361 164,00	361 164,00	0,00
Obec Domousnice	Domousnice - oprava památníku obětem světových válek	0	1	135 520,00	135 520,00	0,00
Obec Tetín	Tetín - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	136 972,00	136 972,00	0,00
MČ Praha-Nedvězí	Praha-Nedvězí - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	160 800,00	160 800,00	0,00
Obec Konecchlumí	Konecchlumí - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	162 400,00	155 400,00	7 000,00
Obec Tuchlovice	Tuchlovice - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	143 988,00	143 988,00	0,00
Obec Klášterská Lhota	Klášterská Lhota - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	215 004,00	215 004,00	0,00
Obec Tuhaň	Tuhaň - opráva pomníku obětem světových válek	0	1	161 120,00	161 120,00	0,00
Město Žandov	Žandov - obnova pomníku obětem 1. světové války	0	1	304 058,00	304 058,00	0,00
Město Cheb	Cheb - obnova VH a pomníku obětem 2. světové války	2	1	611 200,00	611 200,00	0,00
Obec Prušánky	Prušánky - rekonstrukce pomníků obětem světových válek	0	2	508 011,00	212 828,50	295 182,50

Město Čáslav	Čáslav - oprava památníku obětem 2. světové války	0	1	75 200,00	75 200,00	0,00
Obec Rašovice	Rašovice - restaurování pomníku obětem světových válek	0	1	256 520,00	256 520,00	0,00
Obec Tetín	Tetín - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	281 010,00	281 010,00	0,00
Obec Černovice	Černovice - oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	357 966,00	188 856,00	169 110,00
Obec Soběsuky	Soběsuky - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	183 832,00	183 832,00	0,00
Obec Sychrov	Sychrov - obnova pomníku obětem 1. světové války	0	1	266 926,00	265 449,30	1 476,70
Obec Semtíš	Semtíš - obnova pomníku obětem světových válek	0	1	298 038,00	297 917,00	121,00
Obec Jeřmanice	Jeřmanice - obnova pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866 a 1. světové války	0	2	172 327,00	172 327,00	0,00
Obec Vlachovice	Vlachovice - restaurování památníku obětem světových válek	0	1	521 059,00	521 059,00	0,00
Obec Zděchov	Zděchov - oprava pomníku obětem světových válek	0	1	157 396,00	157 396,00	0,00
Obec Pustějov	Pustějov - rekonstrukce památníku obětem 1. světové války	0	1	360 000,00	360 000,00	0,00
Město Hranice	Hranice - oprava mauzolea obětí 1. světové války	1	0	309 964,00	0,00 Kč	309 964,00
MČ Praha-Dolní Počernice	Praha-Dolní Počernice - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	175 276,00	175 276,00	0,00
Obec Kornatice	Kornatice - restaurování pomníku obětem 1. světové války	0	1	314 600,00	314 600,00	0,00
Městys Loučeň	Loučeň - oprava památníku obětem světových válek	0	1	220 326,00	220 326,00	0,00
Obec Střeň	Střeň - rekonstrukce památníku obětem světových válek	0	1	222 032,00	214 599,30	7 432,70
Město Turnov	Turnov - oprava pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866	0	3	96 080,00	96 080,00	0,00

Město Kolín	Kolín - oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	136 720,00	136 720,00	0,00
Jezdecký klub Norma z. s.	Jezdecký klub Norma - oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	60 000,00	60 000,00	0,00
Obec Měděnec	Měděnec - rekonstrukce pomníku obětem 1. světové války	0	1	413 668,00	376 496,00	37 172,00
				16 413 023,00	13 968 429,60	2 444 593,40

OCENĚNÍ ZA PÉČI O VÁLEČNÉ HROBY

K ocenění osobního přínosu v oblasti péče o VH ministerstvo zřídilo v lednu 2006 pamětní plaketu Péče o válečné hroby (dále jen „plaketa“).

Plaketu ministerstvo uděluje právnickým a fyzickým osobám, které se významným způsobem zasloužily o péči, údržbu a úpravu VH v České republice a v zahraničí, anebo se významně angažovaly v oblasti péče o VH.

Základním motivem aversu pamětní plakety je plamen, symbolizující jak vše spalující oheň války, tak plamínek svíček na hrobech padlých, i přeneseně věčnou paměť na válečné oběti, kterou je třeba neustále udržovat a ochraňovat. Tvar připomíná také slzu odkazující na smutek pozůstalých. Základní motiv je doplněn stylizovanou stélou s českým lvem, evokující hroby československých a českých vojáků, padlých za vlast po celém světě.

AVERS A REVERS PLAKETY

V roce 2022 ministerstvo ocenilo plaketou celkem 7 právnických a 13 fyzických osob.

Počty pamětních plaket udělených v letech 2006 do 2022:

Rok	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ČR	11	2	34	52	29	44	39	28	26	34	41	34	30	76	2	16	20
Zahranič	40	10	10	8	0	5	19	14	1	5	0	11	16	3	2	4	17
Celkem	51	12	44	60	29	49	58	42	27	49	41	45	46	79	4	20	37

OCENĚNÍ PRO OBCE V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Na návrh KÚ Královéhradeckého kraje u příležitosti udělování Ceny rady Královéhradeckého kraje a udělování plaket dne 22. 6. 2022 v refektáři hospitálu KUKS předal zástupce odboru plaketu:

- **Matouši Holasovi** za publikaci **Archeologie prusko-rakouské války z roku 1866**, představující pozoruhodný ucelený souhrn výsledků archeologických výzkumů z prostředí válečných bojišť roku 1866 na území České republiky.
- Dále zástupce odboru ocenil tyto právnické osoby:
 - **Město Vamberk** za příkladnou péči o VH v majetku města, opravu pomníku obětem první světové války v obci Peklo nad Zdobnicí a zřízení pomníku v obci Merklovice.
 - **Městys Velký Vřešťov** za příkladnou péči o VH v katastru obce a za opravu pomníku obětem první světové války.
 - **Obec Bílý Újezd** za příkladnou péči o VH v katastru obce a za opravu pomníku obětem první světové války v obci Hroška.
 - **Obec Lužec nad Cidlinou** za příkladnou péči o VH v katastru obce a za opravu pomníku obětem první světové války.

OCENĚNÍ U PŘÍLEŽITOSTI 156. VÝROČÍ BITVY U HRADCE KRÁLOVÉ

Na návrh Komitétu pro udržování památek z války 1866 u příležitosti vzpomínkové akce 156. výročí bitvy u Hradce Králové dne 2. 7. 2022 ocenil zástupce odboru tyto právnické osoby:

- **Město Krásná Lípa** za opravu pomníku místních občanů padlých ve válkách 1859 a 1866, kterou město hradilo výhradně ze svých prostředků,
- **Město Mnichovo Hradiště** za obnovu šesti pomníků z prusko-rakouské války za soustavnou péči o památky,
- **Obec Máslojedy** za mnohaletou příkladnou péči o památky z prusko-rakouské války roku 1866 a za podporu činnosti Komitétu 1866.

ZE SLAVNOSTNÍHO PŘEDÁVÁNÍ

PLAKETA PRO MĚSTO KRÁSNÁ LÍPA

Dále si plaketu převzali nominovaní:

- Za dlouhodobou příkladnou péči o VH a o památky padlých v prusko-rakouské válce roku 1866 kolektiv ve složení: Blanka Karešová, Josef Votrubec, Jiří Vilém, Pavel Mrkvička, Jiří Kozák, Václav Hradil, Jiří Jemelka, Jiří Hanuš, Zdeněk Studený a Petr Novák.
- Za dlouhodobou podporu péče o památky z prusko-rakouské války 1866 v Přepeřích, Klášteře Hradišti nad Jizerou a Bosni včetně pomníku Emericha Berty: Radek Juneča.
- Za dlouholetou podporu péče o památky z prusko-rakouské války roku 1866 v pietní a duchovní rovině: Marián Benko.

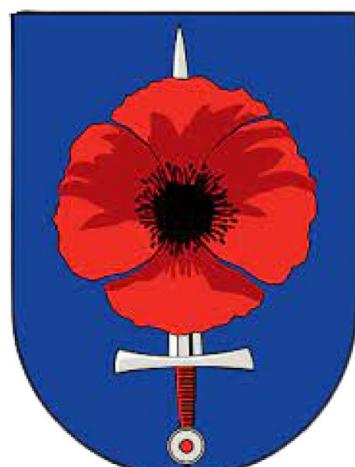
VÝHLED DO ROKU 2023

Závěrem této obsáhlé výroční zprávy předestřeme naše plány pro rok 2023 v oblasti péče o válečné hroby. Nejprve se zastavme u hlavních zahraničních projektů, které nás čekají. V příštím roce zařadíme na náš seznam priorit Ukrajinu. V březnu si připomeneme 80. výročí bitvy u Sokolova a u příležitosti tohoto výročí plánujeme zahájit komplexní rekonstrukci válečných hrobů československých vojáků padlých v tomto boji.

Pokračovat budeme v obnově válečných hrobů z války proti Maďarům na Slovensku. V Polsku se zaměříme na hroby rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území České republiky i na hroby druhoválečné. V Itálii podobně jako v Polsku budeme splácat náš čestný dluh padlým v rakousko-uherských uniformách, ale též se zaměříme na výstavbu pietního místa věnovaného československým legionářům, kteří nepřežili plavbu z Vladivostoku do Terstu při návratu ze sibiřské anabáze v letech 1919-1920.

Na domácí půdě se i nadále budeme věnovat pečlivé každodenní agendě spočívající v plynulé koordinaci péče o válečné hroby nacházejících se na pěti kontinentech, vedení centrální evidence a v neposlední řadě řešení dotační problematiky.

Příští rok nás tedy čeká celá řada setkání a jednání s našimi partnery doma i v zahraničí. Zúčastníme se mnoha pietních aktů a slavnostních událostí. Oceníme ty osobnosti a organizace, které jsou nám v našem úsilí péče o válečné hroby víc než nápmocny. Neopomíneme ani možnosti, které nám dnes nabízí mediální svět sociálních sítí a zaměříme se také na oblast edukace a informačního servisu pro ty zájemce z řad veřejnosti, jimž pamětní politika vycházející z uchovávání odkazu kulturního dědictví není ihostejná. Tím vším chceme a hodláme přispět k naplnění hlavního cíle naší činnosti, a to uchovávat řádnou a důstojnou památku na všechny padlé ve válečných konfliktech.

PŘEHLED SPOLUPRACOVNÍKŮ

KRAJSKÉ ÚŘADY, OBECNÍ ÚŘADY OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

K 31. 12. 2022

ORP	KONTAKTNÍ OSOBA	TELEFON	EMAIL
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA			
MHMP	Kamil Řehák, DiS.	236002619	kamil.rehak@praha.eu
ORP Praha 1	Petra Sodomková	221097397	petra.sodomkova@praha1.cz
ORP Praha 2	Bc. Lukáš Homola	236044365	lukas.homola@praha2.cz
ORP Praha 3	Bc. Natálie Poděbradská	222 116 154, 737 289 068	podebradska.natalie@praha3.cz
	Mgr. Adam Hájek (SPH p.o.)	721458871	hajek@hrbitovy.cz
ORP Praha 4	Lucie Řeřábková	261192105	Lucie.Rerabkova@praha4.cz
	Mgr. Daniela Kazdová	261192479	daniela.kazdova@praha4.cz
ORP Praha 5	Šárka Nadri	257000888	sarka.nadri@praha5.cz
ORP Praha 6	Lucie Hásková	220189772	lhaskova@praha6.cz
ORP Praha 7	Lukáš Fátor	220 144 013, 220 144 185	fatorl@p7.mepnet.cz
	Bc. Stanislav Václavovic	220 144 150, 604 435 268	VaclavovicS@Praha7.cz
ORP Praha 8	Zuzana Láznová	283090425	zuzana.laznova@praha8.cz
ORP Praha 9	Jitka Duchková	283091536	duchkovaj@p9.mepnet.cz
ORP Praha 10	Ing.arch. Jan Vašek	267093216	janva@praha10.cz
	Mgr. Štěpán Klásek	267093750	stepan.klasek@praha10.cz
ORP Praha 11	Bc. Markéta Šlechtová	267902323	slechtovam@praha11.cz
ORP Praha 12	Mgr. Marie Machynková Pokorná	244028245	machynkova.marie@praha12.cz
ORP Praha 13	Bohdan Pardubický	235011210	pardubickyb@p13.mepnet.cz
ORP Praha 14	Jarmila Střelbová	225295268	Jarmila.Strelbova@praha14.cz
ORP Praha 15	Petra Kočková	281003520	kockovap@p15.mepnet.cz

ORP Praha 16	Mgr. Zuzana Högerová	234 128 240, 725 012 636	hogerovazuz@praha16.eu
ORP Praha 17	Věra Obrová	234683557	vera.obrova@praha17.cz
ORP Praha 18	Renata Davidíková	284028195	renata.davidikova@letnany.cz
ORP Praha 19	Mgr. Bc. Tomáš Marek	286855636	Tomas.Marek@kbely.mepnet.cz
	Mgr. Daniel Majtner	286855636	Daniel.Majtner@kbely.mepnet.cz
ORP Praha 20	Irena Dorňáková	271071692	Irena_dornakova@pocernice.cz
ORP Praha 21	Kateřina Heidrichová	281012958	katerina.heidrichova@praha21.cz
ORP Praha 22	Ing. Michal Klich	271071827	Michal.Klich@p22.mepnet.cz
JIHOČESKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Ing. Zuzana Lerchová	386720212	lerchova@kraj-jihocesky.cz
ORP Blatná	Ing. Václav Cheníček	383416132	chenicek@mesto-blatna.cz
ORP České Budějovice	Ing. Irena Tomandlová	386804302	Tomandlovai@c-budejovice.cz
ORP Český Krumlov	Slavomír Čurda	380766222	slavomir.curda@mu.crumlov.cz
ORP Dačice	Vojtěch Lojka	384401244	kultura3@dacice.cz
ORP Jindřichův Hradec	Ing. Bc. Jaroslav Pešek	607 046 532, 384 351 222	pesek@jh.cz
ORP Kaplice	Ing. Milan Nagy	380303115	milan.nagy@mestokaplice.cz
ORP Milevsko	Bc. Jiří Batysta	382504122	jiri.batysta@milevsko-mesto.cz
ORP Písek	PhDr. Martin Zeman	382330214	martin.zeman@mupisek.cz
ORP Prachatice	Tomáš Turek	388607548	tomas.turek@mupt.cz
ORP Soběslav	Ing. Bohumír Ctibor	381508108	ctibor@musobeslav.cz
ORP Strakonice	Ing. Peter Kurek	383700112	peter.kurek@mu-st.cz
ORP Tábor	Mgr. Markéta Zářecká	381966204	marketa.zarecka@mutabor.cz
ORP Trhové Sviny	Ing. Bohumil Kocina	386301442	krizove@tsviny.cz
ORP Třeboň	Ing. Eva Honlová	384342137	eva.honlova@mesto-trebon.cz
ORP Týn nad Vltavou	Ing. Jana Klímová	385772262	jana.klimova@tnv.cz
ORP Vimperk	Petra Láčová	380070337	Petra.Lachova@seznam.cz
ORP Vodňany	Bc. Vladislav Filip	383 379 117, 724 181 400	filip@muvodnany.cz

JIHOMORAVSKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Kovář	541652335	kovar.daniel@kr-jihomoravsky.cz
ORP Blansko	Eva Skotáková	516775275	eskotakova@blansko.cz
ORP Boskovice	Ing. arch. Soňa Urbánková	516488711	sona.urbankova@boskovice.cz
ORP Brno	Ing. Vladimír Černý	542175196	cerny.vladimir@brno.cz
ORP Břeclav	Lenka Trčková	519311424	lenka.trckova@breclav.eu
ORP Bučovice	Ing. Šárka Mezerová	517324446	mezerova@bucovice.cz
ORP Hodonín	Kateřina Kurdíková	518316143	kurdikova.katerina@muhodonin.cz
ORP Hustopeče	Mgr. Veronika Kamenská	519441046	kamenska@hustopece.cz
ORP Ivančice	Lenka Dittrichová	546419424	dittrichova@muiv.cz
ORP Kuřim	Mgr. Dagmar Montagová	541422330	montagova@radnice.kurim.cz
ORP Kyjov	Mgr. Martin Půček	518697584	m.pucek@mukyjov.cz
ORP Mikulov	Ing. Aneta Nečasová	519444609	necasova@mikulov.cz
ORP Moravský Krumlov	Ing. Věra Jelinková	515 300 776, 727 886 501	jelinkovav@mkrumlov.cz
ORP Pohořelice	Mgr. Pavel Šotnar	519301323	pavel.sotnar@pohorelice.cz
ORP Rosice	Bc. Josef Humpolíček	546492199	humpolicek@mesto.rosice.cz
ORP Slavkov u Brna	Ing. Barbara Macháčková	544 121 129, 724 180 319	barbara.machackova@meuslavkov.cz
ORP Šlapanice	Lenka Rotreklová	533304510	rotreklova@slapanice.cz
ORP Tišnov	Bc. Eva Patloková	549439749	eva.patlokova@tisnov.cz
ORP Veselí nad Moravou	Ing. Marta Němcová	518670216	nemeckova@veseli-nad-moravou.cz
ORP Vyškov	Mgr. Marek Leznar	517301298	m.leznar@meuvyskov.cz
ORP Znojmo	Bc. Mojmír Meister	515 216 524, 739 389 093	mojmír.meister@muznojmo.cz
	Mgr. René Tischler	515 216 527, 603 191 007	rene.tischler@muznojmo.cz
ORP Židlochovice	Ing. Jakub Kratochvíl	547428764	jakub.kratochvil@zidlochovice.cz
KARLOVARSKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Mgr. Martin Biša	354 222 163, 607 051 352	martin.bisa@kr-karlovarsky.cz
	Irena Langová	353502343	irena.langova@kr-karlovarsky.cz

ORP AŠ	Bc. Vladimír Víša	354524282	visa.vladimir@muas.cz
ORP Cheb	Martin Dvořák	354 440 178, 731 681 647	dvorak@mestocheb.cz
ORP Karlovy Vary	Jana Szewieczkova	353118733	j.szewieczkova@mmkv.cz
ORP Kraslice	Jiřina Jašová	352370417	jasova@meu.kraslice.cz
ORP Mariánské Lázně	Ing. František Krejčí	354922172	frantisek.krejci@muml.cz
ORP Ostrov	Martin Kluchý	777229005	mkluchy@ostrov.cz
ORP Sokolov	Šárka Kimlová	354228237	sarka.kimlova@mu-sokolov.cz
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Mgr. Věra Doležalová	495817466	vdolezalova@kr-kralovehradecky.cz
ORP Broumov	Bc. Jiří Chotěborský, DiS.	491504318	choteborsky@broumov-mesto.cz
ORP Dobruška	Jitka Kašparová	494629588	j.kasparova@mestodobruska.cz
ORP Dvůr Králové nad Labem	Ing. Táňa Nováková	499318296	novakova.tana@mudk.cz
ORP Hořice	Bc. Jan Vodák, DiS.	492105459	vodak@horice.org
ORP Hradec Králové	Radek Mejstřík, DiS.	495707698	radek.mejstrik@mhmhk.cz
ORP Jaroměř	Jiří Svatoš	491847259	svatos@jaromer-josefov.cz
ORP Jičín	Mgr. Jiří Matějka	493545171	matejka@mujicin.cz
ORP Kostelec nad Orlicí	Mgr. Jana Broulíková	778520659	jbrolikova@muko.cz
	Alena Lihaříková	494337237	alihariкова@muko.cz
ORP Náchod	Veronika Zámečníková	491405483	v.zamecnikova@mestonachod.cz
ORP Nová Paka	Bc. Kateřina Wohanková	493760202	wohankova@munovapaka.cz
ORP Nové Město nad Metují	Mgr. Hana Ježdíková	491 419 606, 722 952 446	jezdikova@novemestonm.cz
ORP Nový Bydžov	Sylva Jorová	495703955	jorova@novybydzov.cz
ORP Rychnov nad Kněžnou	Martina Retová	494509312	martina.retova@rychnov-city.cz
ORP Trutnov	Vlastimil Grof	499803238	grof@trutnov.cz
ORP Vrchlabí	Dana Pištorová	499405364	pistorovadana@muvrchlabi.cz
	Vlasta Čvančarová	499405364	cvancarovavlasta@muvrchlabi.cz

LIBERECKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Pavla Mikešová	485226453	pavla.mikesova@kraj-lbc.cz
	Mgr. Jana Loudová	485226584	jana.loudova01@kraj-lbc.cz
ORP Česká Lípa	Anna Machaňová, DiS.	487881215	machanova@mucl.cz
ORP Frýdlant	Zuzana Novotná	488886910	zuzana.novotna@mu-frydlant.cz
ORP Jablonec nad Nisou	Bc. Jakub Šrýtr	483357284	srytr@mestojablonec.cz
	Mgr. Jana Horčíková	483357392	jhorcickova@mestojablonec.cz
ORP Jilemnice	Jana Nonnerová	481565135	nonnerova@mesto.jilemnice.cz
	Ing. Petra Fišerová	481 565 136	petrapohunkova@seznam.cz
ORP Liberec	Mgr. Zdeněk Legner	485244897	legner.zdenek@magistrat.liberec.cz
ORP Nový Bor	Mgr. Hana Slívková	487712329	hslivkova@novy-bor.cz
ORP Semily	Mgr. Roman Hedvíčák	481629232	hedvicak@mu.semily.cz
ORP Tanvald	Monika Brezarová	483369556	mbrezarova@tanvald.cz
ORP Turnov	Mgr. Jakub Rám	481366758	j.ram@mu.turnov.cz
ORP Železný Brod	Martin Řehák	483333977	m.rehak@zelbrod.cz
	Dana Picková	483333981	d.pickova@zelbrod.cz
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Ing. Veronika Tomčalová	595 622 568, 737 463 994	veronika.tomcalova@msk.cz
	Ing. Jana Topiařová	595622213	jana.topiarova@msk.cz
ORP Bílovec	Ing. Jiří Velký	556414220	jiri.velky@bilovec.cz
ORP Bohumín	Eva Liszoková	596092174	liszokova.eva@mubo.cz
ORP Bruntál	Alena Kvapilová	554706233	alena.kvapilova@mubruntal.cz
	Lenka Vávrová	554706392	lenka.vavrova2@mubruntal.cz
ORP Český Těšín	Mgr. Barbara Lisztwanová	553035312	lisztwanova@tesin.cz
ORP Frenštát pod Radhoštěm	Danuše Kavková	556 833 153, 724 146 011	danuse.kavkova@mufrenstat.cz
ORP Frýdek-Místek	Ing. Šárka Gilarová		Gilarova.Sarka@frydekmistek.cz
	Ing. Blanka Kalenská	558609488	kalenska.blanka@frydekmistek.cz

ORP Frýdlant nad Ostravicí	Ing. Petra Filipová	558604127	pfilipova@frydlantno.cz
ORP Havířov	Ing. Jana Gajdošová	596803232	gajdosova.jana@havirov-city.cz
ORP Hlučín	Eva Dedková	595020231	dedkova@hlucin.cz
ORP Jablunkov	Jana Lancová, DiS.	558340625	jana.lancova@jablunkov.cz
ORP Karviná	Zdeňka Grošková	596387299	zdenka.groskova@karvina.cz
ORP Kopřivnice	Bc. Dušan Bartošák	556879458	dusan.bartosak@koprivnice.cz
ORP Kravaře	Michal Hlaváč	553777948	michal.hlavac@kravare.cz
ORP Krnov	Ing. Vladimír Zavřel	554697249	vzavrel@mukrnov.cz
ORP Nový Jičín	Ing. Lumír Balaryn	556768304	lumir.balaryn@novyjicin.cz
ORP Odry	Bc. Radim Kravčenko	556768168	kravcenko@odry.cz
ORP Opava	Ivana Dzimbaníková	553756251	Ivana.dzimbanikova@opava-city.cz
ORP Orlová	Margit Plívová	596 581 241, 724 357 346	margit.plivova@muor.cz
ORP Ostrava	Mgr. René Dočekal	599442442	rdocekal@ostrava.cz
	Ing. Jaroslav Krč	599 442 012, 736 440 035	jaroslav.krc@ostrava.cz
ORP Rýmařov	Jana Poláková	554254144	polakova.jana@rymarov.cz
ORP Třinec	Romana Ševečková	558306195	romana.seveckova@trinecko.cz
ORP Vítkov	Ing. Jiří Riška	556 312 240	riska@vitkov.info
	Ing. Hana Kiššová	556312243	kissova@vitkov.info
OLOMOUCKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Svatava Grygarová, DiS.	585508434	s.grygarova@olkraj.cz
ORP Hranice	Mgr. Vojtěch Bušína	581828110	vojtech.busina@mesto-hranice.cz
	Mgr. Martina Cvešperová	581828113	martina.cvesperova@mesto-hranice.cz
ORP Jeseník	Mgr. Radim Otýpka	584 498 401, 601 698 089	radim.otypka@mujes.cz
ORP Konice	Mgr. Martin Malý	582401433	martin.maly@konice.cz
ORP Lipník nad Bečvou	Irena Oblouková	581722307	obloukova@mesto-lipnik.cz
ORP Litovel	Bc. Dita Bednářová	585153126	asistentka@mestolitovel.cz

ORP Mohelnice	Mgr. Markéta Pěnkavová	583452101	penkavovam@mohelnice.cz
ORP Olomouc	Zdena Tomková	588488128	zdena.tomkova@olomouc.eu
	Ing. Igor Kleiner	602577374	igor.kleiner@olomouc.eu
ORP Prostějov	Alexandra Ptáčková	582329368	alexandra.ptackova@prostejov.eu
ORP Přerov	Ing. arch. Klára Koryčanová	581268234	klara.korycanova@prerov.eu
ORP Šternberk	Bc. Tibor Chmelo	585 086 592, 733 423 722	chmelo@sternberk.cz
ORP Šumperk	Antonín Linet, DiS.	583388610	antonin.linet@sumperk.cz
ORP Uničov	Josef Kovářík	585088331	jkovarik@unicov.cz
ORP Zábřeh	Miluše Odstrčilová	583468221	miluse.odstrcilova@muzabreh.cz
PARDUBICKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Jana Hanzlíková	466026321	jana.hanzlikova@pardubickykraj.cz
ORP Česká Třebová	Mgr. Jindra Jansová	465500143	jindra.jansova@ceska-trebova.cz
ORP Hlinsko	Bc. Věra Štveráková	469326135	stverakova@hlinsko.cz
ORP Holice	Marcel Žídek	466741212	zidek@mestoholice.cz
ORP Chrudim	Ivana Nováková	469657451	ivana.novakova@chrudim-city.cz
ORP Králíky	Ing. Lucie Chudá	465 670 744, 778 880 644	l.chuda@kraliky.eu
ORP Lanškroun	Marie Heinrichová	465385276	marie.heinrichova@lanskroun.eu
ORP Litomyšl	Marcela Quaiserová	461653397	marcela.quaiserova@litomysl.cz
ORP Moravská Třebová	Bc. Veronika Škrancová	461353131	vskrancova@mtrebova.cz
ORP Pardubice	Bc. Zdeněk Tobíáš	466859724	zdenek.tobias@mmp.cz
ORP Polička	Božena Havranová	461723824	havranova@policka.org
ORP Přelouč	Ing. Iva Lehárová	466094183	iva.leharova@mestoprelouc.cz
ORP Svitavy	Bc. Světlana Češková	461550200	svetlana.ceskova@svitavy.cz
ORP Ústí nad Orlicí	Ing. Dana Kličková	465514306	klickova@muuo.cz
ORP Vysoké Mýto	Radka Fendrychová	465466138	radka.fendrychova@vysoke-myto.cz
ORP Žamberk	Ing. Jana Tancibudková, DiS.	465670310	J.Tancibudkova@zamberk.eu

PLZEŇSKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Ing. Milan Jenčík	377195007	milan.jencik@plzensky-kraj.cz
ORP Blovice	Mgr. Kateřina Hájková	371516166	katerina.hajkova@mublovice.cz
ORP Domažlice	Ing. Helena Weberová	379719123	helena.weberova@mesto-domazlice.cz
ORP Horažďovice	František Kříž	371430524	kriz@muhorazdovice.cz
ORP Horšovský Týn	Mgr. Dana Horažďovská, DiS.	724185874	d.horazdovska@muht.cz
ORP Klatovy	Ing. Petr Ruhsam	376 347 161, 602 115 958	pruhsam@mukt.cz
ORP Kralovice	Ing. Renáta Kubíková	373300280	kubikova.renata@kralovice.cz
ORP Nepomuk	Eva Járová Honsová	371519743	jarovaeva@urad-nepomuk.cz
ORP Nýřany	Mgr. Daniel Homolka	377168028	daniel.homolka@nyrany.cz
ORP Plzeň	Mgr. Roman Matoušek, MBA, MSc.	378 032 424, 724 602 816	matousekr@plzen.eu
	Ivana Rapčanová	378033992	rapcanova@plzen.eu
ORP Přeštice	Mgr. Jiří Sankot	379 304 561, 724 981 879	sankot@prestice-mesto.cz
	Věra Lukášová	379304661	lukasova@prestice-mesto.cz
ORP Rokycany	Mgr. Vladimíra Kohoutová	371706222	vladimira.kohoutova@rokycany.cz
ORP Stod	Ing. Ladislav Podhorec	379 209 405, 722 065 456	podhorec@mestostod.cz
ORP Stříbro	Jarmila Bouzková	374801123	bouzkova@mistrov.cz
ORP Sušice	Ing. Jaroslav Hupka	376540108	jhupka@muspusice.cz
ORP Tachov	Mgr. Vlasta Kohútová	374774295	vlasta.kohutova@tachov-mesto.cz
STŘEDOČESKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Bc. Aneta Krombholzová	257280862	krombholzova@kr-s.cz
ORP Benešov	Mgr. Ilona Přenosilová	317754165	prenosilova@benesov-city.cz
ORP Beroun	Bc. Kamil Choc	311654150	spr@muberoun.cz
ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Mgr. Jiřina Paceltová	326 909 136, 724 187 426	jirina.paceltova@brandysko.cz
	Hana Zíková	326 909 135, 734 432 929	hana.vesela@brandysko.cz
ORP Čáslav	Irena Holíková	327300116	holikova@meucaslav.cz
ORP Černošice	Bc. Richard Řezáč	221982486	richard.rezac@mestocernosice.cz

ORP Černošice	Mgr. Štefan Fábry	221 982 113, 725 424 644	stefan.fabry@mestocernosice.cz
ORP Český Brod	Mgr. Klára Ulrichová, MPA	321 612 141, 731 519 149	ulrichova@cesbrod.cz
	PhDr. Vladimír Jakub Mrvík	607875713	mrvik@muzeumkolin.cz
ORP Dobříš	Mgr. Zdeňka Pöschlová	318533356	poschlova@mestodobris.cz
ORP Hořovice	Eva Podubecká	tel. 311 545 329	odpady@mesto-horovice.cz
ORP Kladno	Jana Mouchová	312604374	jana.mouchova@mestokladno.cz
ORP Kolín	Ing. Jana Vyšanská	321748233	jana.vysanska@mukolin.cz
ORP Kralupy nad Vltavou	Lenka Vopatová	315739883	lenka.vopatova@mestokralupy.cz
ORP Kutná Hora	Věra Žáčková	327710212	zackova@mu.kutnahora.cz
ORP Lysá nad Labem	Bc. Bianka Šejvlová	325510295	bianka.sejvlova@mestolysa.cz
ORP Mělník	Mgr. Markéta Fošumová, PhD.	315635342	m.fosumova@melnik.cz
	Miroslav Pitra	315635346	m.pitra@melnik.cz
ORP Mladá Boleslav	Jan Rympl, ml.	326715316	rympl@mb-net.cz
ORP Mnichovo Hradiště	Bc. Marcela Dražilová	326776730	marcela.drazilova@mnhradiste.cz
	Lucie Nedomová	326776645	lucie.nedomova@mnhradiste.cz
ORP Neratovice	Ing. Anna Chromjaková Sommerová	315650465	anna.chromjakova@neratovice.cz
ORP Nymburk	Mgr. Jaroslava Mejzrová	325501511	jaroslava.mejzrova@meu-nbk.cz
ORP Poděbrady	Jana Kratochvílová	325600232	kratochvilova.jana@mesto-podebrady.cz
ORP Příbram	Bc. Dana Máčová	318 402 572, 724 178 196	dana.machova@pribram.eu
ORP Rakovník	Bc. Barbora Knorová	313259201	bknorova@murako.cz
	Veronika Sklenářová	313259207	vsklenarova@murako.cz
ORP Říčany	Bc. Kristina Olivová, DiS.	323602665	kristina.olivova@ricany.cz
ORP Sedlčany	Jan Kundrlík	314 002 972, 724 186 580	kundrlík@mesto-sedlcany.cz
ORP Slaný	Mgr. Markéta Škrancová	312511270	skrancova@meuslany.cz
ORP Vlašim	Martina Švejdová	313039359	martina.svejdova@mesto-vlasim.cz
	RNDr. Ladislav Slezák	313039351	ladislav.slezak@mesto-vlasim.cz
ORP Votice	Jana Korinková	317830132	jana.korinkova@votice.cz

ÚSTECKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Monika Bendlová	475657177	bendlova.m@kr-ustecky.cz
	Ing. Lucie Doležalová	475657472	dolezalova.l@kr-ustecky.cz
ORP Bílina	Eva Brodská	417810940	brodska@bilina.cz
ORP Děčín	Irena Klepalová	412591281	irena.klepalova@mmdecin.cz
ORP Chomutov	Ing. Bc. Stanislav Hájek	474637192	s.hajek@chomutov-mesto.cz
ORP Kadaň	Martin Poláček Apolen	474343104	velitel.jpokadan@seznam.cz
ORP Litoměřice	Mgr. Jana Stojanovová	416916180	jana.stojanovova@litomerice.cz
ORP Litvínov	Dan Píca	476767834	pica@mulistvinov.cz
ORP Louny	Mgr. Martina Mráčková	415621211	m.mrackova@mulouny.cz
	Věra Hryncuková	415 621 211, 603 192 325	v.hryncukova@mulouny.cz
ORP Lovosice	Robert Paťcha	416571279	robert.patcha@meulovo.cz
ORP Most	Mgr. Michal Vavroch	476448420	michal.vavroch@mesto-most.cz
	Miluše Lašťovková, DiS.	476 448 205, 732 632 821	Miluse.Lastovkova@mesto-most.cz
ORP Podbořany	Mgr. Erich Knoblauch	415237535	knoblauch@podborany.net
ORP Roudnice nad Labem	Ing. Dana Popelková	416 850 131, 725 466 271	dpopelkova@roudnicenl.cz
ORP Rumburk	Jaroslava Škrková	412356266	jaroslava.skrkova@rumburk.cz
ORP Teplice	Bc. Jitka Poštová	417510908	postova@teplice.cz
ORP Ústí nad Labem	Bc. Karel Ederer	475241884	karel.ederer@mag-ul.cz
ORP Varnsdorf	Jiří Sucharda	417 545 134, 602 104 570	jiri.sucharda@varnsdorf.cz
ORP Žatec	Ing. Petra Šilhavá	415736453	silhava@mesto-zatec.cz
	Ing. Hana Žáková	415736458	zakova@mesto-zatec.cz
KRAJ VYSOČINA			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Trtík	564602444	trtik.d@kr-vysocina.cz
ORP Bystřice nad Pernštejnem	Dana Padrtková	566590324	dana.padrtkova@bystricenp.cz.
ORP Havlíčkův Brod	Ing. Pavel Bárta	569497330	pbarata@muhb.cz
ORP Humpolec	Iva Vacatová	565518124	iva.vacatova@mesto-humpolec.cz
ORP Chotěboř	Tereza Karasová	569641133	karasova@chotebor.cz

ORP Jihlava	Dana Vašíčková	565592312	dana.vasickova@jihlava-city.cz
ORP Moravské Budějovice	Lenka Dohnalová	568408330	ldohnalova@mbudejovice.cz
ORP Náměšť nad Oslavou	Gabriela Nováčková	568619175	novackova@mesto-namest.cz
ORP Nové Město na Moravě	Bc. Jana Mrkvíčková	566598403	jana.mrkvickova@meu.nmnm.cz
ORP Pacov	Ing. Radek Hora	565455117	hora@mestopacov.cz
ORP Pelhřimov	Věra Háková	565351156	hakova@mupe.cz
ORP Světlá nad Sázavou	Miluše Kuczawská	569496652	kuczawska@svetlans.cz
	Mgr. Jana Ryndová	569496651	ryndovaj@svetlans.cz
ORP Telč	Ing. arch. Ivana Krejčová	567112426	ivana.krejcova@telc-etc.cz
ORP Třebíč	Ing. Zdeňka Vlčanová	568805153	zdenka.vlcanova@trebic.cz
	Dita Pažourková, DiS.	568896197	dita.pazourkova@trebic.cz
ORP Velké Meziříčí	Ing. Lucie Volfová	566781206	volfova@velkemezirici.cz
ORP Žďár nad Sázavou	Mgr. Zuzana Vostrejšová	566688199	zuzana.vostrejsova@zdarns.cz
ZLÍNSKÝ KRAJ			
Krajský úřad	Ing. Bedřich Štekl	577 043 558, 731 555 13	bedrich.stekl@zlinskykraj.cz
ORP Bystřice pod Hostýnem	Ing. Martin Glíž	573501945	gliz@mubph.cz
ORP Holešov	Mgr. Ilona Augusti	573521550	ilona.augusti@holesov.cz
ORP Kroměříž	Lubomír Fila	573321165	lubomir.fila@mesto-kromeriz.cz
ORP Luhačovice	Ing. Milan Levkov	577 197 451, 724 190 305	levkov@luhacovice.eu
ORP Otrokovice	Ing. Petr Klokočka	577680461	klococka@muotrokovice.cz
ORP Rožnov pod Radhoštěm	Helena Halaštová	571661173	halastova.vyst@roznov.cz
ORP Uherský Brod	Elen Fremlová	572805211	elen.fremlova@ub.cz
ORP Uherské Hradiště	Věra Mikulková	572525249	vera.mikulkova@mesto-uh.cz
ORP Valašské Klobouky	Mgr. Petra Martišová	577311152	martisova@mu-vk.cz
ORP Valašské Meziříčí	Bc. Petr Zajíc	571674654	petr.zajic@muvalmez.cz
ORP Vizovice	Mgr. Petr Dostál	777471120	petr.dostal@vizovice.eu
ORP Vsetín	Mgr. Lucie Janotová	571491552	Lucie.Janotova@mestovsetin.cz
ORP Zlín	Bc. Jiří Šrámek	577630324	jirisramek@zlin.eu

PODĚKOVÁNÍ

Naše velké díky patří všem věrným kolegům z krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za jejich pečlivou a mnohdy obětavou práci na poli evidence či koordinace péče o válečné hroby.

Rovněž děkujeme přidělencům obrany, velvyslancům, honorárním konzulům a dalším spolupracujícím zástupcům diplomatického sboru. V neposlední řadě musíme poděkovat partnerům z řad spolků, soukromých iniciativ a dobrovolníků, zkrátka všem, kteří se společně s námi podílejí na naplňování našeho poslání.

Věříme, že dosavadní úspěšnou spolupráci budeme i nadále plodně rozvíjet, protože naše mise nikdy nekončí.

Na vyhotovení Výroční zprávy spolupracovali:

- plk. Ing. Robert Speychal, ředitel Odboru pro válečné veterány a válečné hroby.
- Jana Skopová, poradkyně ministryně obrany, Kabinet ministryně.
- Martin Žour, poradce ministryně obrany, Kabinet ministryně.
- PhDr. Pavel Kugler, Ph.D., zástupce ředitele Odboru pro válečné veterány a válečné hroby.
- Ing. Pavel Filípek, Odbor pro válečné veterány a válečné hroby.
- Bc. Vladimíra Habrová, Odbor pro válečné veterány a válečné hroby.
- Mgr. Věra Adina Šefraná, Ph.D., Odbor pro válečné veterány a válečné hroby.
- Ing. Imrich Vetrák, Odbor pro válečné veterány a válečné hroby.

KONTAKTY

MINISTERSTVO OBRANY ČR

ODBOR PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY A VÁLEČNÉ HROBY

Náměstí Svobody 471

160 01 Praha 6 - Dejvice

Datová schánka MO: hylaavk

Tel.: 973 225 901

Email: valecnehroby@army.cz

Web: <https://valecnehroby.army.cz/>

Dále nás naleznete na:

Válečné hroby - Ministerstvo obrany,
War Graves MoD

Odbor pro válečné veterány MO ČR, War
Veterans MoD